

Vjesnik Вісник

Broj 93, 5/2024. / Номер 93, 5 /2024.

ISSN 1847-327X

ukrajinske zajednice u Hrvatskoj

української громади в Хорватії

LJETNA ŠKOLA 2024.

З ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ!

**З ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ, ВІТАЮ УКРАЇНО!
ВСТАВАЙ! БОРИСЯ ДО КІНЦЯ!
ЗА МИРНЕ, СВІТЛЕ, ЧИСТЕ НЕБО,
ЗА ВІЛЬНЕ КРАЩЕ МАЙБУТТЯ!**

**НЕ ЗАБУВАЙМО ТИХ ГЕРОЇВ, ЯКІ ПШЛИ У НЕБЕСА,
ТИХ, ЩО РЯТУЮТЬ УКРАЇНУ, ЦІНОЮ ВЛАСНОГО ЖИТТЯ!**

24. KOLOVOZA – DAN NEOVISNOSTI UKRAJINE

**UKRAJINO, ČESTITAMO DAN NEOVISNOSTI!
USTANI! DO KRAJA SE BORI ODLUČNO!
ZA MIRNO, SVIJETLO, VEDRO NEBO,
ZA SLOBODNU BOLJU BUDUĆNOST!**

**NE ZABORAVIMO ONE HEROJE KOJI SU OTIŠLI U NEBO
ONE KOJI PO CIJENU VLASTITOG ŽIVOTA SPAŠAVAJU UKRAJINU!**

IMPRESUM:

Izdavač: Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske
Видавць: Українська громада Республіки Хорватія
Vijeće Europe 204, 32 000 Vukovar
e-mail: ukrajinskazajednica.hr@gmail.com
MB: 2331748 ; OIB: 35971824466
Žiro račun: PBZ HR4823400091110579040
Uredništvo Vjesnika:
Svetog Roka 53A, 31 000 Osijek
Tel: 098/ 1933-288
e-mail: vjesnikuz@gmail.com
ISSN 1847-327X
“Vjesnik” je dvomjesečnik, izlazi šest puta godišnje
Naklada: 1000 primjeraka
Tisak: Grafika d.o.o., Strossmayerova 295, 31 000 Osijek

За видавця: *Владо Карешин*
Za izdavača: *Vlado Karešin*
Головний редактор: *Оксана Мартинюк*
Glavni urednik: *Oksana Martinjuk*
Редакція:
*Борис Граљук, Микола Застрижний, Іван Семенюк,
Віктор Камінський, Оксана Стурко, Олеся Рагуж*
Uredništvo:
*Boris Graľjuk, Nikola Zastrizni, Ivan Semenjuk,
Viktor Kaminskyj, Oksana Sturko, Olesja Raguž*
Лектор хорватської мови: *Нівес Романек*
Lektor hrvatskog jezika: *Nives Romanjek*
Дизайн та комп'ютерна верстка: *Антонія Буруш*
Dizajn i kompjuterski prijelom: *Antonia Buruš*

Novosti iz djelatnosti Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske

- 4 23 СЕРПНЯ УКРАЇНА СВЯТКУЄ ДЕНЬ ДЕРЖАВНОГО ПРАПОРА УКРАЇНИ
- 5 23. KOLOVOZA UKRAJINA SLAVI DAN DRŽAVNE ZASTAVE UKRAJINE
- 6 ЗВЕРНЕННЯ ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО З НАГОДИ ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ
- 8 OBRAĆANJE VOLODYMYRA ZELENSKOG POVODOM DANA NEOVISNOSTI UKRAJINE
- 10 NEOVISNOST CIJENOM ŽIVOTA
- 13 УКРАЇНЦІ РІЄКИ В ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ПРИЄДНАЛИСЯ ДО ZOOM-ПРОЄКТУ «СХІД СОНЦЯ ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ»
- 14 УКРАЇНЦІ ХОРВАТІЇ ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ
- 16 ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ВІДЗНАЧИЛИ В ОСІЄКУ
- 18 U SLAVONSKOM BRODU SVEČANO OBILJEŽENI DAN NEOVISNOSTI UKRAJINE I DAN UKRAJINSKE ZASTAVE
- 19 OBILJEŽEN DAN POBJEDE I DOMOVINSKE ZAHVALNOSTI I DAN HRVATSKIH BRANITELJA TE 29. OBLJETNICA VRO OLUJA
- 20 U HAAGU ODRŽAN OKRUGLI STOL
- 21 LJETNA ŠKOLA UKRAJINSKOG JEZIKA I KULTURE 2024.

Djelatnost naših društava

- 25 ODRŽANI „LIPOVLJANSKI SUSRETI 2024.“
- 26 У РІЄЦІ УСПІШНО ВІДБУВСЯ VIII МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ МУЗИКИ, ПІСНІ, ТАНЦЮ І ХУДОЖНЬОГО МИСТЕЦТВА
- 31 „BLAGO PREDAKA U NAŠIM SRCIMA“
- 32 U LIPOVLJANIMA ODRŽAN CJELOVEČERNJI KONCERT ANSAMBLA „RUSALKA“ IZ KANADE
- 32 NEZABORAVAN NASTUP UKRAJINSKE DIJASPORE IZ KANADE WINNIPEG – EDMONTON
- 33 58. MEĐUNARODNA SMOTRA FOLKLORA U ZAGREBU

Čuvajmo vjeru i duhovne tradicije

- 34 BLAGDAN PREOBRAŽENJA GOSPODINOVA U SLAVONSKOM BRODU
- 34 SVEČANO PROSLAVLJEN BLAGDAN UZNESENJA PRESVETE BOGORODICE NA NEBO
- 35 Crteži polaznika Ljetne škole 2024.

NA NASLOVNOJ STRANICI: Ljetna škola ukrajinskog jezika i kulture 2024. Mlađa skupina

NA ZADNJOJ STRANICI: Ljetna škola ukrajinskog jezika i kulture 2024. Starija skupina

23 СЕРПНЯ УКРАЇНА СВЯТКУЄ ДЕНЬ ДЕРЖАВНОГО ПРАПОРА УКРАЇНИ

23 серпня Україна святкує День Державного Прапора України. Нині це державне свято має особливе значення. І хоч держава-терористка росія чинить брутальну агресію на Україну, українці продовжують хоробро боротися, захищати свою країну, свої права, мову, історію, ідентичність та національні скарби. Для кожного українця жовто-блакитні кольори стали найдорожчими, наймилішими, найкращими. Вони увібрали в себе поняття багатовікової історії, стали символом Свободи, Незламності, Гордості, Єдності та Боротьби.

Наш жовто-блакитний прапор – один із трьох головних символів України. Його кольори зливаються з реальною природою. Українці кожного дня вдивляються в золоте поле пшениці, яке з'єднується з чисто-блакитним небом. Ці кольори надають сили, немов сама природа, немов родюча українська земля.

Із жовто-блакитним прапором українці століттями долали труднощі, боролися за свою незалежність. На жаль, і сьогодні їм доводиться боротися проти агресорів. Кожного дня за цей прапор хтось віддає найцінніше – своє життя. Але жовто-блакитний прапор став символом мужності в усьому світі. У цей тяжкий для України час, прапор єднає українців у спільному бажанні і в спільних прагненнях перемогти ворога, повернути свої території, отримати мир і спокій на своїй рідній землі.

Відзначаючи День Державного Прапора України і 33 річницю Незалежності, українці усвідомлюють, якою ціною вони здобувають незалежність своєї країни, адже на війні гине цвіт нації. Українці схиляють голови у скорботі і молитві, з безмежною вдячністю тим, хто поклав своє життя на вівтар свободи і тим, хто на своїх плечах несе тяжкий тягар війни та виборює щасливе майбутнє для нашої країни.

Оксана Мартинюк

Цікаво знати!

Країни з прапорами, схожими на український

Крім України, ще 5 країн обрали синьо-жовті або блакитно-жовті кольори для своїх прапорів. Серед них – Швеція, Казахстан, Боснія і Герцеговина та Барбадос.

На блакитному тлі шведського стягу розмістили скандинавський хрест, на казахському прапорі зображений жовтий орел і сонце з 32 промінцями, на символі Барбадосу – вертикальні смуги і герб, схожий на український. Синє тло прапора Боснії і Герцеговини прикрашають золотий трикутник і білі зірки, а Палау – країна в Океанії, на блакитному прапорі має велике жовте коло.

Рекорди українського прапора

У 2014 році на стадіоні в центрі Бахмута (тодішнього Артемівська) з'явився найбільший український прапор – 300-кілограмовий шмат тканини площею 2400 квадратних метрів.

У Тернополі ж розгорнули найдовший стяг протяжністю 9,5 км, а в Києві досі височіє прапор з найвищим майже 90-метровим флагштоком.

Крім того, жителі Києва у 2014-му створили найбільший намальований прапор і прикрасили ним бетонну поверхню Оболонської набережної.

Прапор у Дніпрі встановив рекорд, як найбільший за розміром прапор над містом.

У минулому році сум'яни розгорнули найгабаритніший прапор над водою. Його довжина була 156 метрів, а ширина – 95, 3.

23. KOLOVOZA UKRAJINA SLAVI DAN DRŽAVNE ZASTAVE UKRAJINE

23. kolovoza Ukrajina slavi Dan državne zastave Ukrajine. U današnje vrijeme ovaj državni blagdan ima poseban značaj. Iako teroristička država Rusija vrši strašnu agresiju na Ukrajinu, Ukrajinci se nastavljaju hrabro boriti,

braniti svoju zemlju, svoja prava, jezik, povijest, identitet i nacionalna blaga. Za svakog Ukrajinca žuta i plava boja postale su najdraže i najljepše. Ove su boje ujedinile u sebi koncept višestoljetne povijesti i tradicije, postale su simbol slobode, nepobjedivosti, ponosa, jedinstva i borbe. Žuto-plava zastava jedan je od tri glavna simbola Ukrajine. Njegove boje stapaju se sa stvarnom prirodom. Ukrajinci svaki dan gledaju u zlatno polje pšenice koje se stapa s vedrim plavim nebom. Ove boje daju snagu, poput same prirode, poput plodne ukrajinske zemlje.

Uz žuto-plavu zastavu Ukrajinci su prevladavali poteškoće i stoljećima se borili za svoju neovisnost. Nažalost, i danas se moraju boriti protiv agresora. Svaki dan za ovu zastavu netko daje ono najvrjednije - svoj život. Ali žuto-plava zastava postala je simbol hrabrosti u cijelom svijetu. U ovom teškom trenutku za Ukrajinu, zastava ujedinjuje Ukrajince u zajedničkoj želji i zajedničkim težnjama da poraze neprijatelja, vrata svoja područja, postignu mir i spokoj u svojoj rodnoj zemlji.

Obilježavajući Dan državne zastave Ukrajine i 33. godišnjicu neovisnosti, Ukrajinci shvaćaju po koju cijenu moraju steći neovisnost svoje zemlje, jer u ratu gine cvijet nacije.

Ukrajinci beskrajno zahvaljuju onima koji su svoje živote položili na oltar slobode i onima koji na svojim ramenima nose teško breme rata i bore se za sretnu budućnost svoje zemlje.

Oksana Martinjuk

Zagreb 2024. godina

ЗВЕРНЕННЯ ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО З НАГОДИ ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Дорогий народе! Українці завжди повертають борги. І той, хто зичив нашій землі лиха, отримає його у себе вдома. З відсотками. Той, хто хоче сіяти на нашій землі зло, пожинатиме його плоди на своїй території.

Це не пророцтво, не злорадство, не сліпа помста, це – закономірність. Справедливість. Бумеранг для зла. І його запуск розпочався неподалік місця, де я записую це звернення. Сумщина. Могриця. Річка Псел. Кілька кілометрів від нашого кордону.

Кордону між Україною та неволею, між життям і смертю. Кордону між незалежною європейською державою й терористичною організацією номер один у світі.

913 днів тому зокрема й через Сумщину Росія пішла на нас війною. Порушила не лише суверенні кордони, а й межі жорстокості та здорового глузду. Безмежно прагнучи одного: знищити нас. Натомість сьогодні ми відзначаємо 33-й День Незалежності України. А те, що ніс на нашу землю ворог, тепер вернулося в його дім. І той, хто хотів перетворити наші землі на буферну зону, має думати, аби його країна не стала буферною федерацією. Так відповідає незалежність. Відплачує за наших мирних громадян, на яких летять КАБи й «кинджали», за наших посивілих батьків, за наших дітей, що змушені навчатися під землею. За всіх наших людей, які воліли б ніколи в житті не знати назв цих проклятих місць: «Саваслейка», «Оленья», «Енгельс». Але, на жаль, українці їх знають. А тому й наш ворог знатиме, що таке відплата по-українськи. Гідна, симетрична, далекобійна. Знатиме, що в

кожну точку РФ, яка є джерелом небезпеки для життя нашої держави й наших людей, рано чи пізно прилетить українська відповідь.

Вицвілі очі їхнього начальника сприймають весь світ сірою зоною. Та ми не дамо перетворити в сіру зону землі, де по праву має бути синьо-жовтий прапор. Не буде хворий дід із Червоної площі, який постійно погрожує всім червоною кнопкою, диктувати нам якісь свої червоні лінії. Як жити, яким шляхом іти і який вибір робити, будуть для себе визначати лише Україна й українці. Бо так працює незалежність.

Україна вкотре дивує. Росія вкотре у своєму репертуарі. Так загалом змальовують події на Курщині світові медіа. Показують, як Росія ставиться до своїх громадян, яких називає «населеніє». Як саме Росія своїх «не бросает». Як їхні солдати мародерять свої ж магазини. Так виглядає путінська Росія в очах усього світу. І так само весь світ бачить, як наші воїни дають місцевим людям воду, їжу, ліки, а ті кажуть: «Добре, що тепер тут ви, а не кадірівці». Так виглядає гідність України. Цивілізованість. Чеснота нашої незалежності.

33 роки тому Україна відродилася на картах світу, а сьогодні Україна підкорює серця всього світу. Надихає сміливістю. Слугує прикладом, як не боятися Путіна. І об'єднує Землю довкола свого, українського світогляду: у XXI столітті терористи мають спочивати у Гаазі, а не на Валдаї. І ніхто у світі більше не скаже: «Where is Ukraine?» Бо на кожному континенті тепер кажуть: «Ukraine must win». Це заряджає нашу незалежність. Нашу Україну. Їй не бракує чужих областей. Нам потрібен мир і спокій на наших землях. Вздовж усього нашого кордону протяжністю 6992 кілометри. На суші, на морі, у повітрі, всередині країни – усюди, де ми будемо стояти на варті своїх цінностей.

Так, як це роблять наші воїни. На всіх напрямках фронту й державного кордону, який уособлюють прикордонні стовпи. А нашу волю й боротьбу символізують наші люди – наші захисники, наші опори. Ті, на чіх плечах тримається Україна. Тримається в Харкові, Куп'янську, Запоріжжі, тримається на Херсонщині. У Покровську, Торецьку, Часовому Яру. На Лиманському, Сіверському, Краматорському, Курахівському, Времівському, Гуляйпільському та Орхівському напрямках. Так б'ється незалежність. І всім нашим воїнам я хочу сьогодні сказати: бажаю міцного! І дякую вам, хлопці! Коли постала потреба захищати Україну, ви сказали коротко: плюс. Відтоді 913 днів поспіль «мінусете»

окупантів. Тільки ви знаєте, скільки за сухою статистикою про втрати ворога насправді стоїть зусиль, поту, крові та вашої надважкої роботи. Тільки ви знаєте, що насправді означає тримати позицію. Що таке «цілий день криє ворожа арта й авіація». Що таке стояти міцно попри те, що «орки сунуть». Ви зберегли й бережете нашу незалежність.

Я дякую кожному, хто допомагає нашим воїнам і нашій державі, усім, хто живе й працює, аби працювала й жила незалежність. Наші медики, наші рятувальники, наші пожежники, енергетики, наші волонтери й підприємці, поліцейські і фермери, залізничники, вчителі та учні. Усі. Українці та українки тут, українці та українки за кордоном, які допомагають, знаходять, відправляють необхідне, говорять світу про Україну. І всі, хто з Україною на тимчасово окупованих наших територіях. Усі українці та українки, чия сила не має кордонів, чия воля безмежна. Всі, кому я безмежно вдячний. І сьогодні. І за кожен з 913 днів цієї війни. За справу кожного й кожної з вас. За те, що доводите: незалежність – справа кожного й кожної. І вона має багато вимірів. Кожен з яких потрібно здобувати, аби відстояти незалежність всеосяжну. Це економічна, це енергетична незалежність. Це духовна незалежність українського народу. І українське православія сьогодні робить крок до визволення від московських чортів. Це і втілення справедливості щодо нагород незалежної України, які більше ніколи не носитимуть ті, хто її зрадив. Це втілення справедливості щодо героїв-іноземців, які захищають Україну на фронті та заслужують на українську шану – на наше громадянство. Це невідворотні процеси, які запущені нами сьогодні. Так зміцнюється незалежність.

І міцний кордон має бути між нами та ворогом, а поміж українцями не буде жодних стін. Бо Україна – у кожному з нас. Незалежність – у кожному з нас. І об'єднані, ми здатні перемагати. Це довело 24 лютого. Довів 2022-й і 2023-й рік. Доводить і цей рік. Ми вистояли, стримали й дали відсіч ворогу, а тепер робимо це на його болотах.

Ми знаємо, що таке незалежність. Як важко її відродити. Як важко її захистити. Але ми знаємо: все залежить від нас.

Ми знаємо, як виглядає незалежність. Вранці 24 лютого вона була в наших поглядах. Сьогодні незалежність – в окопах на всіх напрямках. Вона у наших містах і селах: у кожному епізоді, коли ми знаходимо найкраще в собі, знаходимо в собі Україну й боремося за неї. Незалежність сьогодні має втомлені очі, які бачили все. Незалежність усміхається, коли українцям вдається. Незалежність – це тиша, коли ми втрачаємо своїх людей. Незалежність – це клятва ніколи не забути полеглих героїв. Незалежність має присмак диму й пилу на полі битви та в цивільному житті. Незалежність спускається у сховище під час тривоги, аби вистояти й піднятися нагору знову і знову сказати ворогу: нічого у вас не вийде. Не зможете. Не переможете. І будете за все відповідати.

Так відчувається нами свобода. Так виглядає Україна. Так виглядає незалежність. А ось так вона звучить:

З Днем Незалежності, українці й українки! Слава Україні!

*Офіційне інтернет-представництво
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
24 серпня 2024 року*

OBRAĆANJE VOLODYMYRA ZELENSKOG POVODOM DANA NEOVISNOSTI UKRAJINE

Dragi narode! Ukrajinci uvijek vraćaju svoje dugove. A tko je želio našoj zemlji nesreću, dočekat će je kod sebe doma. S kamata. Tko želi sijati zlo po našoj zemlji, žeti će te plodove na svom teritoriju.

Ovo nije proročanstvo, nije likovanje, nije slijepa osveta, to je pravedno. Pravda. Bumerang za zlo. A njegovo lansiranje počelo je nedaleko od mjesta gdje snimam ovo obraćanje. Sumščyna. Mohrycja. Rijeka Psel. Nekoliko kilometara od naše granice. Granica između Ukrajine i ropstva, između života i smrti. Granica između neovisne europske države i terorističke organizacije broj jedan u svijetu.

Prije 913 dana, naime, i preko Sumske oblasti Rusija je krenula u rat protiv nas. Ona nije prekršila samo suverene granice, već i granice okrutnosti i zdravog razuma. Beskrajno čezne za jednim: da nas uništi. Umjesto toga, danas slavimo 33. Dan neovisnosti Ukrajine. I ono što je neprijatelj donio u našu zemlju sada se vratilo u njegov dom. A onaj tko je naše prostore htio pretvoriti u buffer zonu, trebao bi misliti da njegova država ne postane buffer federacija. Tako odgovara neovisnost. Odužuje se za naše mirne građane na koje lete KAB-ovi i "bodeži", za naše posijedjele roditelje, za našu djecu koja su prisiljena učiti u skloništima. Za sve naše ljude koji najradije nikad u životu ne bi htjeli znati imena ovih ukletih mjesta: "Savaslejka", "Olenja", "Engeljs". Ali, nažalost, Ukrajinci ih poznaju. I zato će naš neprijatelj znati što je odmazda na ukrajinskom. Dostojanstvena, simetrična, dalekometna. Znati će da će prije ili kasnije ukrajinski odgovor doletjeti do svake točke Ruske Federacije, koja je izvor opasnosti za život naše države i našeg naroda. Izbljედjele oči njihovog šefa cijeli svijet doživljavaju kao sivu zonu. Ali mi nećemo dopustiti

da se zemlja na kojoj s punim pravom mora biti plavo-žuta zastava pretvori u sivu zonu. Bolesni djedica s Crvenog trga, koji stalno svima prijeti crvenim gumbom, neće nam diktirati neke svoje crvene redove. Kako živjeti, kojim putem ići i kakav izbor napraviti, odlučit će samo Ukrajina i Ukrajinci. Jer tako funkcionira neovisnost.

Ukrajina opet iznenađuje. Rusija je opet u svom repertoaru. Uglavnom, tako svjetski mediji prikazuju događaje u Kurskoj regiji. Oni pokazuju kako se Rusija odnosi prema svojim građanima, koje naziva "stanovništvom". Kako Rusija svoje ljude „ne ostavlja“. Kako njihovi vojnici pljačkaju vlastite trgovine. Ovako Putinova Rusija izgleda u očima cijelog svijeta. Isto tako, cijeli svijet vidi kako naši vojnici lokalnom stanovništvu daju vodu, hranu, lijekove i kako njihovi građani kažu: "Dobro je da ste vi sada ovdje, a ne kadirovci." Ovako izgleda dostojanstvo Ukrajine. Civilizacija. Vrlina naše neovisnosti.

Prije 33 godine Ukrajina je ponovno oživjela na kartama svijeta, a danas Ukrajina osvaja srca cijelog svijeta. Nadahnjuje hrabrost. Služi kao primjer kako se ne treba bojati Putina. I ujedinjuje Zemlju oko svog ukrajinskog svjetozora: u 21. stoljeću teroristi bi trebali počivati u Haagu, a ne u Valdaju. I nitko na svijetu nikada neće reći: "Gdje je Ukrajina?" Jer sada na svim kontinentima govore: "Ukrajina mora pobijediti". Ovo puni našu neovisnost. Našu Ukrajinu. Ne manjka joj stranih područja. Trebamo mir i spokoj u našim zemljama. Duž cijele naše granice u dužini od 6.992 kilometra. Na kopnu, na moru, u zraku, unutar zemlje – svugdje ćemo čuvati svoje vrijednosti.

Baš kao što to rade naši vojnici. Na svim pravcima bojišnice i državne granice koju predstavljaju stražarnice. A našu slobodu i borbu simboliziraju naši ljudi – naši branitelji, naši

oslonci. Oni na čijim ramenima leži Ukrajina. Održava se u Harkivu, Kupjansku, Zaporizžji, održava se u regiji Herson. U Pokrovsku, Torecku, Časovomu Jaru. U svim smjerovima: Lymanskom, Siverskom, Kramatorskom, Kurahivskom, Vremivskom, Huljajpiljskom i Orihivskom. Tako se izbori neovisnost. I danas želim poručiti svim našim vojnicima: želim vam snagu! I hvala vam dečki! Kad je trebalo braniti Ukrajinu, rekli ste kratko: plus.

Od tada 913 dana zaredom minimalizirate okupatore. Samo vi znate koliko truda, znoja, krvi i vašeg mukotrpnog rada stoji iza suhoparne statistike neprijateljskih gubitaka. Samo vi znate što zapravo znači zadržati položaj. Što znači kada "neprijateljsko topništvo i avijacija pokrivaju cijeli dan". Kako je biti jak unatoč činjenici da "orci guraju". Sačuvali ste i čuvate našu neovisnost.

Zahvaljujem svima koji pomažu našim vojnicima i našoj državi, svima koji žive i rade da neovisnost funkcionira i živi.

Naši liječnici, naši spasitelji, naši vatrogasci, energetičari, naši volonteri i poduzetnici, policajci i poljoprivrednici, željezničari, učitelji i učenici. Svi.

Ukrajinci i Ukrajinke ovdje, Ukrajinci i Ukrajinke u inozemstvu koji pomažu, pronalaze, šalju što je potrebno, govore svijetu o Ukrajini. I svi koji su uz Ukrajinu na našim privremeno okupiranim područjima. Svi Ukrajinci i Ukrajinke, čija moć nema granica, čija je volja bezgranična. Svima, kojima sam beskrajno zahvalan. I danas. I za svaki od 913 dana ovog rata. Za svakoga od vas. Za ono što dokazujete: neovisnost je svačiji posao. I ima mnogo dimenzija. Svaka od njih mora biti stečena kako bi se obranila sveobuhvatna neovisnost. To je ekonomska i energetska neovisnost. To je duhovna neovisnost ukrajinskog naroda. I ukrajinska duhovnost danas korača ka oslobođenju od moskovskih đavola. Ovo je također utjelovljenje pravde u pogledu nagrada neovisne Ukrajine, koje nikada neće nositi oni koji su je izdali. Ovo

je utjelovljenje pravde za strane heroje koji brane Ukrajinu na frontu i zaslužuju ukrajinsku čast - naše državljanstvo. To su neizbježni procesi koje smo danas pokrenuli. Tako se jača samostalnost. I između nas i neprijatelja mora postojati čvrsta granica, a između Ukrajinaca neće biti zidova. Jer Ukrajina je u svakome od nas. Neovisnost je u svakome od nas. Neovisnost je u svakome od nas. I ujedinjeni možemo pobijediti. To se pokazalo 24. veljače. To se pokazalo 2022. i 2023. godine. Dokazuje to i ova godina. Izdržali smo, obuzdali i odbili neprijatelja, a sada to činimo u njegovim močvarama. Znamo što je neovisnost. Kako ju je teško oživjeti. Kako ju je teško zaštititi. Ali znamo: sve ovisi o nama.

Znamo kako izgleda neovisnost. U jutro 24. veljače bila nam je na vidiku. Danas je neovisnost u rovovima u svim smjerovima. Ona je u našim gradovima i selima: u svakom trenutku, kada pronađemo ono najbolje u sebi, pronađemo Ukrajinu u sebi i borimo se za nju. Neovisnost danas ima umorne oči koje su sve vidjele. Neovisnost se smiješi kada Ukrajinci uspiju. Neovisnost je šutnja kada izgubimo svoje ljude. Neovisnost je zakletva da se nikada ne zaborave pali heroji. Neovisnost ima okus dima i prašine na bojnom polju i u civilnom životu. Neovisnost se spušta u sklonište u trenucima uzbune, samo da bi ustala i vratila se opet i opet i rekla neprijateljima: ne možete ništa učiniti! Nećete moći! Nećete pobijediti! I za sve ćete odgovarati.

Tako osjećamo slobodu. Ovako izgleda Ukrajina. Ovako izgleda neovisnost. A ovako zvuči: Sretan Dan neovisnosti, Ukrajinci i Ukrajinke! Slava Ukrajini!

*Službene internetske stranice
PREDSJEDNIKA UKRAJINE*

24. kolovoza 2024.

S ukrajinskog jezika prevela Olesja Martinjuk

NEOVISNOST CIJENOM ŽIVOTA

Neovisnost države je težak, dugotrajan, a ponekad tragičan proces promjena i krvave borbe. Neovisnost je, prije svega, suvereno pravo pojedinca i države da ga čuju mnogi drugi i da može donositi odgovorne i učinkovite odluke u vanjskoj i unutarnjoj politici vlastite države za dobrobit vlastitog naroda. Cijenu neovisnosti plaćaju obični građani vlastitim životima i životima svoje djece. O skupoj cijeni neovisnosti dobro znaju hrvatski građani, a sada, nažalost, i Ukrajinci.

Domovinski rat u Hrvatskoj – borba za neovisnost cijenom života

Domovinski rat je bio obrambeni rat za neovisnost i cjelovitost hrvatske države protiv agresije udruženih velikosrpskih snaga – ekstremista u Hrvatskoj, Jugoslavenske narodne

Ja domovinu imam; tek u srcu je nosim,
I brda joj i dol;
Gdje raj da ovaj prostrem, uzalud svijet prosim,
I... gutam svoju bol!
Silvije Strahimir Kranjčević: Moj dom

armije (JNA) te Srbije i Crne Gore. Domovinskom ratu pretходила je pobuna dijela srpskoga pučanstva u Hrvatskoj, koja je izbila u kolovozu 1990. (tzv. Balvan revolucija) i to možemo uzeti kao početak Domovinskog rata u Hrvatskoj. Kao završetak Domovinskog rata možemo uzeti izvedene navalne operacije u svibnju i kolovozu 1995. godine u kojima je oslobođen najveći dio okupiranog područja u Posavini i zapadnoj Slavoniji te na Banovini, Kordunu, Lici i sjevernoj Dalmaciji. Preostalo okupirano područje u hrvatskome Podunavlju reintegrirano je uz pomoć prijelazne međunarodne uprave od 1996. do 1998. godine.

Ukrajinci u Domovinskom ratu za slobodu Hrvatske

U obrani Hrvatske sudjelovali su ljudi iz cijele zemlje, Hrvati iz Hrvatske kao i mnogobrojni Hrvati iz BiH i iseljeničtva. Među braniteljima, gotovo svih nacionalnih manjina koji Hrvatsku smatraju svojom domovinom, uz izuzetak dijela srpskog stanovništva u Hrvatskoj koji su pristupili srpskoj pobuni, sudjelovali su i Ukrajinci, pripadnici ukrajinske nacionalne manjine u Hrvatskoj. O točnom broju Ukrajinaca i njihovim imenima u postrojbama Zbora narodne garde, poslije Hrvatske vojske je nezahvalno govoriti jer u obzir treba uzeti i one koji su manjinskog, ukrajinskog podrijetla a koji se nisu izjašnjavali kao pripadnici nacionalnih manjina (odnosno kao pripadnici drugih naroda i narodnosti) 1991. godine kada je bio popis stanovništva. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku na području Hrvatske 1991. godine prema zadnjem službenom popisu stanovništva bivše Jugoslavije, živjelo je 4.784,265 građana od čega 2.318,623 bilo muškaraca. Od sveukupnog broja stanovnika, 3.736,356 bili su Hrvati dok su ostali bili pripadnici nacionalnih manjina, nacionalno neopredijeljeni, regionalno opredijeljeni i ostali. Pripadnika nacionalnih manjina u to vrijeme, 1991. godine je bilo 863.102. Kako bismo došli do makar približne brojke onih koji su u to vrijeme mogli biti mobilizirani, odnosno koji su se dragovoljno prijavili, nužno je iz podataka Državnog

zavoda za statistiku istaknuti broj vojno sposobnih muškaraca prijavljenih u Hrvatskoj u trenutku popisa 1991. godine. Treba spomenuti i činjenicu da je jedan dio pripadnika nacionalnih manjina pa tako i ukrajinske, posebno na područjima istočne Slavonije, Baranje i zapadnog Srijema i u vrijeme okupacije tog teritorija ostao na tom području te da nisu mogli sudjelovati u obrani Hrvatske.

Po dostupnim podacima Popisa stanovništva 1991. godine, broj muškaraca, pripadnika ukrajinske nacionalne manjine starih između 20 i 60 godina bio je 712, od kojih je većina sudjelovala u obrambeno-oslobodilačkom ratu za neovisnost i cjelovitost Republike Hrvatske. Tu treba uzeti u obzir i one mladiće, Ukrajinke, koji nisu u to vrijeme bili punoljetni ili su imali između 18 i 20 godina i koji su također sudjelovali u obrani Hrvatske. U svim krajevima Hrvatske Ukrajinci su se aktivno uključili u obranu bilo da su mobilizirani ili su se dragovoljno prijavili, bilo da su imali radnu obvezu ili su bili dio civilne zaštite u svojim selima i gradovima. U Domovinskom ratu nije bilo pitanje tko je koje nacionalnosti ili vjeroispovijesti već je zajednički cilj svim pripadnicima hrvatskih snaga bilo obraniti državu Hrvatsku.

Pojedine nacionalne manjine izradile su monografije o sudjelovanju njihovih pripadnika u Domovinskom ratu a mnoge, među kojima je i Ukrajinska nacionalna manjina,

nažalost nemaju takve monografije tako da ostaje na svima nama koji smo neposredno sudjelovali u Domovinskom ratu a i na institucijama da krenu u daljnja sustavna arhivska istraživanja da bi i mi Ukrajinci imali monografiju o sudjelovanju u obrani i naše domovine Republike Hrvatske.

Dan Neovisnost Ukrajine

U subotu, 24. kolovoza 2024. godine Ukrajinci u Ukrajini zajedno s Ukrajinacima u dijaspori u cijelome svijetu među koje spadamo i mi, Ukrajinci u Hrvatskoj, odnosno pripadnici ukrajinske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj su proslavili 33. obljetnicu proglašenja neovisnosti Ukrajine u uvjetima rata odnosno agresije koju je započela Rusija 2014. godine okupacijom Krima i započinjanjem rata u Donbasu, da bi 24. veljače 2022. ruska vojska krenula u veliku invaziju na teritorij Ukrajine duž cijele dužine zajedničke granice, čak i sa teritorija Bjelorusije, planirajući da će svoj zločinački naum realizirati za nekoliko dana i munjevito zauzeti međunarodno priznati teritorij neovisne Ukrajine. Ali, to se nije dogodilo zahvaljujući hrabrom otporu i obrani koja traje do današnjih dana.

Dan neovisnosti Ukrajine je najznačajniji blagdan u Ukrajini koji se slavi povodom donošenja Akta o proglašenju neovisnosti Ukrajine 1991. godine, 24. kolovoza 1991. Ukrajina je stekla dugo očekivanu neovisnost. Od tada se Ukrajinci hrabro bore za svoju samostalnost i neovisnost i nastaviti će se boriti sve dok ne postignu zasluženu i pravednu pobjedu nad svojim vječnim neprijateljem, ruskim agresorom.

Nakon sveukrajinskog referenduma, međunarodna zajednica je priznala neovisnost Ukrajine. Poljska, Kanada, Rusija i Mađarska prve su priznale Ukrajinu kao suverenu i neovisnu državu. I Hrvatska je bila među prvim državama koje su priznale neovisnost Ukrajine 1991. godine (5. prosinca) a Ukrajina je bila prva država članica UN-a koja je priznala neovisnost Hrvatske 1991. godine (11. prosinca). Putevi razvoja Ukrajine i Hrvatske po mnogo čemu su slični. Tijekom dugog razdoblja ove dvije države nastojale su izboriti svoju neovisnost te realizirati svoju pripadnost velikoj europskoj obitelji naroda. Ukrajina je odmah prepoznala tu sudbinsku sličnost s Hrvatskom i jedna je od prvih država koja je snažno podržala njenu neovisnost. Za to prijepora nije bilo niti je moglo biti. Nakon stjecanja neovisnosti 1991. godine

i Ukrajina i Hrvatska krenuli su na izgradnju demokratskog društva, pravne države, tržišnog gospodarstva, ulaska u svjetske i europske procese i integracije s tom razlikom što je Hrvatska u svom Domovinskom ratu (31. ožujka 1991. - 12. studenog 1995.) u kojemu su sudjelovali i Ukrajinci, pripadnici ukrajinske nacionalne manjine izvojevali pobjedu i nakon toga u miru u svojoj neovisnoj državi grade sustav za koji su se borili i izborili njeni hrabri branitelji a sami Ukrajinci, uz potporu svoje dijaspore i prijatelja u svijetu, moraju postići pobjedu nad ruskim okupatorom i time doći na svoje međunarodno priznate granice da bi nakon toga, pod mirnim nebom, na svetoj ukrajinskoj zemlji mogli obnoviti svoju domovinu i dalje mirno živjeti u zajedništvu sa civiliziranim narodima Europe i svijeta.

Sada Ukrajina hrabro stoji u obrani svog suvereniteta i neovisnosti. Zemlja se susrela s izazovima bez presedana, njeni sinovi i kćeri daju svoje živote na prvim linijama, plaćajući visoku cijenu za budućnost Ukrajine, Europe a i cijeloga svijeta. Obilježavanje Dana neovisnosti Ukrajine, sada, nakon 33 godine, podsjeća ne samo na povijesnu borbu za samoodređenje, već i na nepokolebljivi duh ukrajinskog naroda koji stoji u obrani neovisne Ukrajine.

Početak okrutnog rata, toliko nestale djece, toliko mrtvih ljudi započeo je onda kada je Rusija 2014. okupirala Krim i započela rat u Donbasu, a 24. veljače 2022. ruska vojska krenula u veliku invaziju na teritorij Ukrajine duž cijele dužine zajedničke granice i s teritorija Bjelorusije. Ukrajina se već 10 godina bori protiv ruskog agresora, a sada vodi pravedan rat za obnovu svoje teritorijalne cjelovitosti i očuvanje neovisnosti i suvereniteta.

Slava Ukrajini! Herojima slava!

Ruska agresija na Ukrajinu

Prije skoro tri godine, nakon agresije koju je započela 2014. godine kada je okupirala Donbas i anektirala ukrajinski Krim, Rusija je otpočela brutalnu i otvorenu vojnu invaziju na Ukrajinu. U ove dvije i pol godine bili smo svjedoci barbarskim napadima na ukrajinske gradove i civile, najokrutnijim ratnim zločinima, bešćutnoj otmici i deportaciji ukrajinske djece, razornim napadima na energetske i kritičnu infrastrukturu te pomorskim blokadama čije gospodarske posljedice osjeća cijeli svijet, pa tako i hrvatski građani.

Nakon sveobuhvatne invazije, neovisnost za Ukrajince označava vjeru i nadu, nadu da svojom snagom i voljom mogu pobijediti neprijatelja i uspostaviti mir u svojoj zemlji. Neovisnost se počela izražavati u podršci i samoprijegoru za pobjedu. Ukrajinci vjeruju da se neovisnost nalazi u njihovim srcima i zato oni mogu pobijediti, vjera im pomaže da ostanu ujedinjeni.

Hrvatska je pomogla i nastavlja pomagati Ukrajini

Hrvatska je pomogla i nastavlja pomagati Ukrajini – politički, diplomatski, ekonomski, vojno te humanitarno kroz prihvat izbjeglica o kojima se osim institucija hrvatske države skrbimo i mi Ukrajinci čiji su predci na prijelazu 19. u 20. stoljeće preselili uglavnom iz zapadne Ukrajine, Galicije (Halycyny) na ove prostore, i gdje ponosno živimo zajedno sa hrvatskim narodom u dobru i zlu već više od 125 godina.

Neka je vječna slava i hvala herojima koji su svoje živote položili za slobodu u Domovinskom ratu i sve one poginule u ratu u Ukrajini!

Živjela Hrvatska! Слава Україні! Героям слава!

Nikola Zastrižni,
hrvatski branitelj ukrajinskog podrijetla, predstavnik ukrajinske
nacionalne manjine Brodsko-posavske županije

УКРАЇНЦІ РІЄКИ В ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ПРИЄДНАЛИСЯ ДО ZOOM-ПРОЄКТУ «СХІД СОНЦЯ ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ»

Всесвітня світанкова Молитва за Україну

У хорватському місті Рієка, де діє Українське культурно-просвітне товариство «Дніпро» Рієка, 24 серпня 2024 року, в День Незалежності України, відбулася незвичайна мистецько-патріотична подія. Голова товариства УКПТ "Дніпро" - Рієка н.а.України Ольга Камінська і Представник української національної меншини Приморсько-горанської області Віктор Камінський разом із членами-активістами товариства "Дніпро" - Рієка (Сергій Росул, Валерія Ващенко, Віталій Клок,

Едуард Чернецький, Леся Чернецька) приєдналися до ZOOM-проекту присвяченому Дню Незалежності України. Українці, які проживають у Рієці та активно презентують українську культуру, привітали у форматі ZOOM-концерту Україну і українців світу з 33-ою річницею відновлення Незалежності Держави Україна. Привітання відбулося о 5 годині ранку на березі Адріатичного моря.

Це Проект Наталії Петій-Потапчук - художньої керівниці-директорки і головної диригентки Заслуженого академічного Закарпатського народного хору України з міста Ужгород, авторки багатьох мистецьких проєктів, яка присвятила своє життя музиці й рідному краю. У 2017 році пані Наталія Петій-Потапчук стала директором та художнім керівником новоствореного комунального закладу культури «Заслужений академічний

Закарпатський народний хор» Закарпатської обласної ради. Сьогодні колектив провадить активну концертну діяльність не тільки в Україні, а й за її межами, збагачується новим репертуаром і талановитими виконавцями. Саме завдяки йому Ужгород та вся Україна щороку нестандартно зустрічають схід сонця Дня Незалежності, перформанси колективу креативно доповнюють День міста, новорічно-різдвяні та інші свята.

А цього року до світанкової молитви за Україну приєдналися українці з Рієки та всі разом зустріли схід сонця Дня Незалежності.

Пані Наталія Петій-Потапчук висловила щире подяку українцям із Рієки: "Дорогі друзі, пані Ольго - ми безмежно вдячні, що ви долучилися до унікальної світанкової «Молитви за Україну» в День Незалежності. Щира подяка кожній людині, що незважаючи на дуже ранній час та велику відстань від України, ми були всі разом! А це безцінно! Всесвітня Молитва за Україну має велику силу - вона наблизить нас до Перемоги та Миру! З великою любов'ю та шанобою до Вас".

Вперше до світанкової молитви за Україну приєдналися українці з Європи та Америки.

Ольга Камінська

УКРАЇНЦІ ХОРВАТІЇ ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Загреб: Привітання офіційних осіб, урочисті літургії у Греко-католицькій церкві та неформальна зустріч в Українському домі

У Загребі День Державного прапора і День Незалежності України відзначили урочистим покладанням квітів до пам'ятника Тарасові Шевченку, двома святковими літургіями у греко-католицькій церкві святих Кирила й Мефодія та святковим зібранням в Українському домі Української громади міста Загреб. Напередодні, у День українського прапора, синьо-жовті кольори засвітилися на фонтані в центрі міста, а українська символіка з'явилася на офіційних будівлях.

23 серпня за ініціативи Української громади міста Загреб і Представника української національної меншини міста Загреб, яка була підтримана мером і Містом, синьо-жовті кольори підсвітили фонтан на одній з найважливіших транспортних артерій – вулиці Хорватської братської спільноти. На ньому з'явилися

зображення українського прапора, національного герба, карти України, гасла «Слава Україні! – Героям слава!», «Hvala, Hrvatska» і «Hvala, Zagreb».

Прапор України замаяорів на будівлі Уряду і Сабору Республіки Хорватія. Тридцятиметрове полотнище також розтягнули на будівлі Українського дому на вулиці Томічевій – в багатолюдному центрі столиці, що є й популярною туристичною локацією.

У День Незалежності українців вітали офіційні особи Хорватії. Зокрема, привітання Прем'єр-міністра Андрея Пленковича українському народу і його політичному керівництву звучало в ЗМІ українською мовою.

24 серпня об 11:00 українці зібралися біля пам'ятника Шевченку на вул. Українській. До них приєдналася пані посол Сполучених Штатів Америки у Хорватії Наталі

Раес. Від імені своєї держави вона привітала українців з національним святом та висловила підтримку їхній боротьбі за незалежність, що триває, і запевнила в подальшій непохитній позиції США.

З привітальними словами виступили представник Посольства України, радник Андрій Лупак, член Ради з питань національних меншин РХ і голова Української громади міста Загреб Марія Мелешко, представник української національної меншини в місті Загребі Віктор Филіма, голова українського товариства «Кобзар» Славко Бурда, голова українського товариства «Червона калина» Вадим Ковеня.

Діти, що відвідують український дитячий центр у Загребі, продекламували вірші й заспівали відомий гімн січових стрільців «Ой у лузі червона калина». А представник товариства ветеранів із Загреб Іван Толіч вручив дітям і дорослим сувеніри – вервечки в українських кольорах, які підготували ветерани.

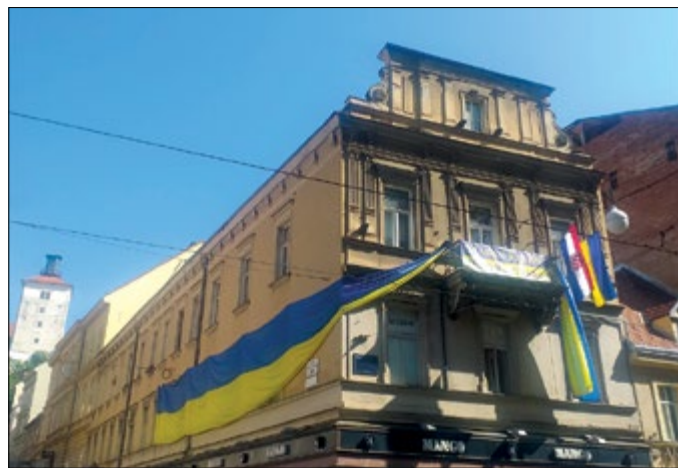
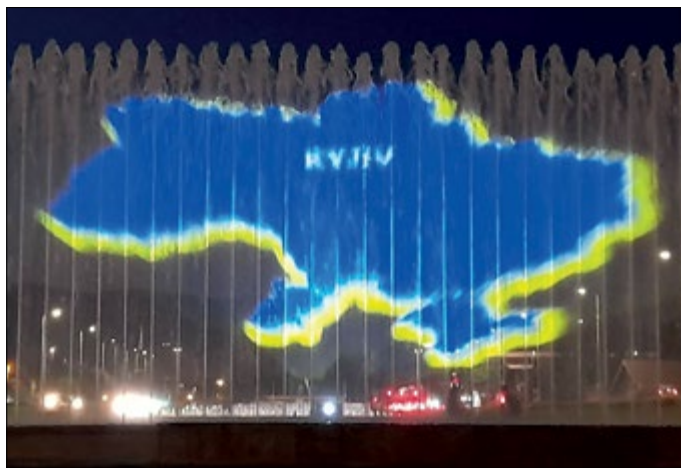
Ввечері у греко-католицькій парафії Святих Кирила і Мефодія відбулася святкова архієрейська літургія українською мовою, яку провів єпископ Крижевецької греко-католицької єпархії Мілан Стіпич за співслужіння пароха о. Ненада Краячича, парафіяльних вікаріїв о. Мирослава Барничка і о. Горазда Басташича. На літур-

гії були присутні дружина Надзвичайного і Повноважного Посла України в Хорватії пані Ніна Кирилич та президентка Хорватії у 2015-2020 роках пані Колінда Грабар-Кітарович.

Після літургії члени УГМЗ вперше з початку повномасштабного вторгнення зібралися в Українському домі для неформального спілкування. Пані Ніна Кирилич та Колінда Грабар Кітарович також стали особливими гостями зібрання. Українська громада міста Загреб закликала присутніх продовжити вносити свої добровільні внески для допомоги Україні та залучати інших до цієї важливої справи.

Вранці 25 серпня у церкві св. Кирила і Мефодія відбулася ще одна свята архієрейська літургія за Україну, справедливий мир і захисників нашої Батьківщини. Цього разу спільна молитва звучала хорватською, церковно-слов'янською й українською мовами, а прямиий ефір транслювало Хорватське телебачення на Першому каналі. Літургію також очолив єпископ Мілан Стіпич за співслужіння пароха о. Ненада Краячича, вікарія парафії о. Мирослава Барничка та о. диякона Антонія Паїча, а також співу об'єданого парафіяльного хору під керівництвом Катарини Рончевич та (українські піснеспіви) Ольги Лесів.

Марія Помазан

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ВІДЗНАЧИЛИ В ОСІЄКУ

символізує багатовікову боротьбу українського народу за свободу та самовизначення, стало важливою подією не лише для української громади, а й для всіх, хто підтримує Україну в ці важкі часи. День Незалежності України, який відзначається 24 серпня, є нагадуванням про силу духу українського народу, його прагнення до свободи та демократичних цінностей. Це свято об'єднує мільйони українців по всьому світу, спонукаючи кожного зберігати, розвивати та презентувати рідну культуру, мову та традиції, де б вони не перебували.

У суботу, 24 серпня 2024 року, із самого ранку, під яскравим літнім сонцем, українці Осієка зібралися на мальовничому березі річки Драви. Відзначення Дня Незалежності України розпочалося зустріччю з автором двомовної (хорватською і українською) книги «Ліс мого діда». Автор Мирослав Філо Бабок з нагоди Дня Незалежності України подарував українцям Осієка три книги: одну для УКПТ ім. Лесі Українки, другу для Денного центру і третю для бібліотеки сестер Василянок в Осієку.

Після урочистого вручення книг, Вероніка Лемішенко, яка працює в Хорватському народному театрі в Осієку, виконала на арфі три патріотичні українські мелодії, які присвятила боротьбі українського народу проти агресора та Перемозі України.

Відзначення Дня Незалежності продовжилося різноманітними тематичними гуртками, які організували члени товариства та розселені українці. Вони підготували спортивні змагання для дітей та молоді, які із захопленням

Члени Українського культурно-просвітнього товариства імені Лесі Українки з міста Осієк, разом із Денним центром для переселених осіб з України в Осієку, урочисто відзначили одне з найважливіших національних свят – День Незалежності України. Це свято, що

брали участь у різних конкурсах, демонструючи свою спритність і командний дух. Одночасно майстер-клас із малювання зібрав як дітей, так і дорослих, які створювали яскраві картини на тему української незалежності. У творчій атмосфері учасники виготовляли квіти з різнокольорового паперу, які символізували красу та силу України. Особливою популярністю користувався майстер-клас з розпису хною, де охочі могли прикрасити свої руки традиційними українськими орнаментами та символами.

Під звуки українських патріотичних пісень, що лунали над Дравою, створювалася неповторна атмосфера єднання, гордості та любові до рідної землі. Українська громада Осієка ще раз довела, що, незважаючи на відстань, кожен українець залишається вірним своїй країні, її традиціям та культурі.

У часи, коли Україна продовжує боротьбу за свою свободу та суверенітет, особливо важливо зберігати любов до рідної землі та української мови. Мова – це не лише засіб спілкування, але й потужний символ національної ідентичності. Вона об'єднує покоління, зберігає історію та культуру народу. Відзначення Дня Незалежності стає нагодою вкотре підкреслити важливість підтримки української мови та культури, навіть далеко від Батьківщини.

Таким чином, відзначення Дня Незалежності України стало важливою подією для всіх учасників, дозволяючи їм не тільки згуртуватися, а й поділитися своєю любов'ю до Батьківщини з тими, хто опинився далеко від дому. Це був день, сповнений радісних емоцій, теплоти й надії на світле майбутнє України, а також закликом до кожного українця зберігати свою мову, культуру та любов до рідної землі, куди б їх не закинула доля.

Особливу подяку хочемо висловити голові товариства Оксані Мартинюк, керівнику секції рукоділля Тетяні Ласик Жагар, активістам Лілії Синій, Олені Граб, Людмилі Коноваловій, Вероніці Лемішенко, які доклали багато зусиль до організації цього святкового заходу. Завдяки їхнім творчим ідеям та наполегливій праці вдалося створити насичену та цікаву програму, що включала різноманітні тематичні заходи, присвячені Дню Незалежності України. Їхній ентузіазм і відданість справі стали ключем до успіху цього дня, а також об'єднали українську громаду Осієка в цей важливий для всіх нас момент. Ми щиро вдячні за їхній вклад та небайдужість!

Давор Лагудза

U SLAVONSKOM BRODU SVEČANO OBILJEŽENI DAN NEOVISNOSTI UKRAJINE I DAN UKRAJINSKE ZASTAVE

U subotu, 24. kolovoza 2024. godine Ukrajinci u Ukrajini zajedno sa Ukrajinčima u dijaspori u cijelome svijetu, među koje pripadamo i mi, Ukrajinci u Hrvatskoj, proslavili su 33. obljetnicu proglašenja neovisnosti Ukrajine u uvjetima rata odnosno agresije koju je započela Rusija 2014. okupacijom Krima i započinjanjem rata u Donbasu, da bi 24. veljače 2022. ruska vojska krenula u veliku invaziju na teritorij Ukrajine duž cijele dužine zajedničke granice a i s teritorija Bjelorusije, planirajući da će svoj zločinački naum realizirati za nekoliko dana i munjevito zauzeti međunarodno priznati teritorij neovisne Ukrajine. Ali, to se nije dogodilo zahvaljujući hrabrom otporu i obrani koja traje i danas.

Dan neovisnosti Ukrajine je najznačajniji blagdan u Ukrajini koji se slavi povodom donošenja Akta o proglašenju neovisnosti Ukrajine 1991. godine. Povodom toga praznika u nedjelju, 25. kolovoza 2024. godine svečano je obilježen Dan neovisnosti Ukrajine u zajedništvu grkokatoličke župe Uzvišenja Svetog Križa, Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Ukrajina” iz Slavenskog Broda i Predstavnik ukrajinske nacionalne manjine Brodsko-posavske županije svetom liturgijom za mir u Ukrajini i Panahydom za sve poginule koju je predvodio župnik o. Aleksandar Hmilj u zajedništvu sa đakonom Robertom Čabrajom. Nakon bogoslužja održan je prigodan program prezentacijom referata predstavnika ukrajinske nacionalne manjine Brodsko-posavske županije Nikole Zastrižnog o Danu neovisnosti te zajedničkim fotografiranjem svih sudionika s ukrajinskom i hrvatskom zastavom koje su ponosno držala djeca, prognanici iz Ukrajine.

Povodom Dana državne zastave Ukrajine koji se obilježava 23. kolovoza, u znak podrške ukrajinskom narodu i Ukrajini,

na Radničkom domu u Slavonskom Brodu gdje Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Ukrajina” ima svoje sjedište skoro četrdeset i pet godina, istaknuta je ukrajinska plavožuta zastava, koja se ponosno vijorila ova dva dana velikih praznika za Ukrajinu a u znak podrške ukrajinskom narodu

koji se bori za slobodu i teritorijalnu cjelovitost. Stoga je bilo važno u ovim teškim trenucima izraziti solidarnost ukrajinske nacionalne manjine u Hrvatskoj a i samih Hrvata, sa borbom za temeljne vrijednosti svakoga naroda pa tako i ukrajinskog. Ukrajina se već 10 godina bori protiv ruskog agresora, a i sada vodi pravedan, oslobodilački rat za obnovu svoje teritorijalne cjelovitosti i očuvanje neovisnosti i suvereniteta. Tijekom dugog razdoblja naše dvije države nastojale su izboriti svoju neovisnost te realizirati svoju pripadnost velikoj europskoj obitelji naroda. Ukrajina je odmah, devedesetih godina, prepoznala tu sudbinsku sličnost s Hrvatskom i jedna je od prvih država koja je snažno podržala njenu neovisnost. Nakon stjecanja neovisnosti 1991. godine i Ukrajina i Hrvatska krenule su u izgradnju demokratskog društva, pravne države, tržišnog gospodarstva, ulaska u svjetske i europske procese i integracije s tom razlikom što je Hrvatska u svom Domovinskom ratu (1991.-1995.) u kojem su sudjelovali i Ukrajinci, pripadnici naše nacionalne manjine, izvojevali pobjedu i nakon toga u miru u svojoj neovisnoj državi grade državni ustroj za koji su se borili i izborili njeni hrabri branitelji i cjelokupni hrvatski narod. Ukrajinci će sami i uz potporu svoje dijaspore i prijatelja u svijetu morati postići pobjedu nad ruskim okupatorom i time doći na svoje međunarodno priznate granice da bi nakon toga, pod mirnim nebom, na svetoj ukrajinskoj zemlji mogli obnoviti svoju domovinu i učiniti je poželjnom za život svih njenih žitelja i omogućiti svima onima koji su prisilno raseljeni diljem svijeta u prijateljskim državama, među kojima je od samih početaka i Republika Hrvatska da mirno i sretno žive u svojoj neovisnoj i teritorijalno cjelovitoj domovini i u zajedništvu sa civiliziranim narodima Europe i svijeta.

Nikola Zastrižni

OBILJEŽEN DAN POBJEDE I DOMOVINSKE ZAHVALNOSTI I DAN HRVATSKIH BRANITELJA TE 29. OBLJETNICA VRO OLUJA

Predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Tibor Varga prisustvovao obilježavanju ovih obljetnica u Kninu

Predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Tibor Varga prisustvovao je na središnjoj proslavi Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja te 29. obljetnice Vojno-redarstvene operacije Oluja koja je 5. kolovoza 2024. tradicionalno održana u Gradu Kninu.

Na svečanosti u Zvonimirovu gradu okupili su se najviši državni i vojni dužnosnici, pripadnici Hrvatske vojske i policije te predstavnici udruga iz Domovinskog rata, kao i brojni hrvatski građani.

Počast poginulim, nestalim i umrlim hrvatskim braniteljima odana je polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća kod spomenika hrvatske pobjede "Oluja 95.", a nakon središnje

svečanosti na stadionu NK „Dinara“ služena je sveta misa u crkvi Gospe Velikoga Hrvatskog Krsnog Zavjeta.

Nakon tradicionalne ceremonije podizanja hrvatske zastave na jarbol kninske tvrđave, pročitana su imena 243 poginulih i dvojice nestalih hrvatskih branitelja u VRO Oluja, kojima je počast odana i preletom višenamjenskog borbenog aviona Hrvatskog ratnog zrakoplovstva Rafale.

Prigodnim govorima okupljenima su se obratili predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković predsjednik Hrvatskog sabora Gordan Jandroković i predsjednik Republike Hrvatske Zoran Milanović.

U glazbenom dijelu programa nastupile su Klapa Hrvatske ratne mornarice sv. Juraj i Policijska klapa sv. Mihovil te sopranistica Barbara Suhodolčan-Vrbički, a uslijedio je atraktivan prikaz sposobnosti Hrvatske vojske i policije te letački program akrogrupe Krila Oluje, helikoptera Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i policije, kao i aviona MiG-21 i višenamjenskih borbenih aviona Rafale.

*Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske,
7. 8. 2024.*

U HAAGU ODRŽAN OKRUGLI STOL

Predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Tibor Varga sudjelovao na četvrtom Okruglom stolu Visokog predstavnika za nacionalne manjine organizacije za europsku sigurnost i suradnju

Predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Tibor Varga sudjelovao je na četvrtom Okruglom stolu Visokog predstavnika za nacionalne manjine OESS-a Kairata Abdrakhmanova, koji je održan u Haagu od 3. do 4. srpnja 2024. godine.

Fokus ovog tematskog Okruglog stola bio je sudjelovanje nacionalnih manjina u javnom životu kroz savjetodavne mehanizme koji uključuju kako institucije odnosno tijela, tako i specifične procedure. Okrugli stol poslužio je kao platforma za stručnu raspravu o efektivnoj participaciji nacionalnih manjina u javnom životu kroz savjetodavne mehanizme uključujući specifična tijela i procedure. Primarni cilj Okruglog stola bio je olakšati razmjenu iskustava, znanja i dobrih praksi između visokih predstavnika različitih tijela i institucija iz dvadeset zemalja Europe i Azije. Dijeleći izazove, uspjehe i strategije, sudionici su imali priliku surađivati,

graditi partnerstva i razvijati osnove za buduću suradnju.

Neka od vodećih pitanja Okruglog stola odnosila su se na to koliko savjetodavni mehanizmi za nacionalne manjine utječu na kreiranje javnih politika, tko sudjeluje kao dio savjetodavnih mehanizama, kako utječu na prevladavanje specifičnih manjinskih problema i šire sudjelovanje u javnom životu, kako postaju učinkoviti umjesto da predstavljaju formu odnosno kako pridonose prevenciji međuetničkog konflikta. Tijekom rasprave sudionici su analizirali prednosti i ograničenja savjetodavnih mehanizama u odnosu na druge demokratske procese, procedure i institucije kao faktore participacije nacionalnih manjina u političkom i javnom životu.

Sudionici iz različitih država i institucija prezentirali su svoje radove ističući primjere dobre prakse i potencijalna rješenja za izazove koji se javljaju u afirmiranju savjetodavnih mehanizama kao alata integracijske politike i prevencije sukoba. Za dugoročno sprječavanje međuetničkih sukoba odnosno za adresiranje kratkoročnih okidača međuetničkih tenzija i dugoročnih strukturnih interesa, Visoki povjerenik za nacionalne manjine Kairat Abdrakhmanov preporučio je državama usvajanje mjera i politika koje imaju za cilj promovirati integraciju i koheziju etničkih grupa.

*Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske
16. 7. 2024.*

LJETNA ŠKOLA UKRAJINSKOG JEZIKA I KULTURE 2024.

Ove godine održana je 16. Ljetna škola za djecu i mlade ukrajinske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Organizator projekta je Ukrajinska zajednica RH u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske. Ljetna škola ukrajinskog jezika i kulture okupila je 113 polaznika u dobi od 7 do 18 godina iz različitih krajeva Hrvatske, koji su bili podijeljeni u dvije odgojno-obrazovne skupine. Djeca osnovnoškolske dobi učila su i odmarala se od 2. do 10. srpnja, a djeca starije skupine od 10. do 18. srpnja 2024. godine.

Konstantno se razvijajući i prilagođavajući novim izazovima, ovaj projekt nastavlja ispunjavati svoju važnu obrazovnu misiju. Možda se netko od čitatelja sjeća prve ljetne škole koja je održana u ukrajinskom gradiću Bučač 2008. godine.

Od tada, promatrajući pozitivne rezultate istraživanja, Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske neumorno podržava i razvija ovaj projekt.

Svrha ovog projekta je pomoći djeci da shvate svoje etničko podrijetlo, prodube svoje znanje o ukrajinskoj kulturi, jeziku i tradiciji. Ovaj rezultat postignut je usklađivanjem nastave i aktivnosti predviđenih programom i slobodnog vremena, gdje su djeca imala priliku ne samo učiti, već i analizirati naučeno na nastavi, vježbati svoje jezične vještine i formirati prijateljski tim. To je pomoglo u jačanju njihovih veza s ukrajinskom kulturom i međusobno. Spajanje djece iz različitih regija, stvaranje tople i prijateljske atmosfere u kojoj se svatko može osjećati kao dio velike ukrajinske obitelji bili su glavni zadaci Ljetne škole.

Za organizacijska pitanja Ljetne škole bio je zadužen Vlado Karešin (predsjednik Ukrajinske zajednice RH). Tetjana Kočnjeva Ramač kao iskusna profesorica, razvila je bogat i zanimljiv nastavni program i slobodne aktivnosti, a u realizaciji pomogli: prof. Anamaria Nerad (glazbena kultura), prof.

Valentina Haustova (narodni i suvremeni ukrajinski ples), prof. Nataša Topolko Pavlešen i Katarina Jovakarić, studentica druge godine ukrajinistike u Zagrebu.

Program Ljetne škole uključivao je sljedeće predmete: ukrajinski jezik i književnost, ukrajinski folklor, povijest i zemljopis Ukrajine, glazbenu kulturu, ukrajinski narodni i suvremeni ples, kao i različite kreativne radionice.

Nastava se održavala u Rogoznici, u sklopu tamošnje osnovne škole, uz optimalne uvjete za obrazovanje djece zainteresirane za učenje materinskog jezika.

U Ljetnu školu došli su učenici iz različitih dijelova Hrvatske, iz gradova i sela u kojima žive pripadnici ukrajinske nacionalne manjine: iz Vukovara i Petrovaca, Osijeka i Slavenskog Broda, Šumeća i Lipovljana, Karlovca i Velike Gorice, Splita i Zagreba. Mnogi od njih već nekoliko godina sudjeluju u ovom projektu, a neki su u Ljetnu školu stigli prvi put.

Program Ljetne škole sastojao se od jutarnjih vježbi, pohađanja nastave u školi, plesnih treninga, popodnevnih sekcija, večernjih aktivnosti, rekreacije na moru i večernjih šetnji. Djeca su svaku večer uz pratnju strpljivih učiteljica imala priliku prošetati rivom i uživati u atmosferi večernjeg grada.

Za početnike i sve željne održan je i izlet u turistički biser "Zmajevo oko", jedan od najmarkantnijih prirodnih fenomena sjeverne Dalmacije. U nedjelju su svi bili na sv. liturgiji u crkvi Uznesenja Presvete Bogorodice.

Najzujbudljiviji dio dana za učenike je bilo slobodno vrijeme na moru gdje su se mogli opustiti nakon napornog dana. Važna zadaća bila je i pospremanje sobe, što je stvorilo naviku čistoće osobnog prostora, brige o stvarima te kolegijalnosti zajedničkog života.

Otvaranje Ljetne škole za stariju skupinu započelo je minutom šutnje, jer se 8. srpnja 2024. dogodio masovni raketni napad ruskih oružanih snaga na glavni grad Ukrajine, uslijed čega je najveća dječja bolnica u Ukrajini „Okhmatdyt“ (skra-

ćeno od "zaštita majčinstva i djetinjstva") znatno oštećena.

U domoljubnom duhu u školi su održane književno-glazbene večeri „Pjesnička škrinja Olene Pčilke“ (mlađa skupina) i „Sviječca zapaljena od srca“ (starija skupina), posvećene 175. obljetnici rođenja istaknute ličnosti ukrajinskog naroda Olge Petrivne Kosač i 210. obljetnice rođenja velikog ukrajinskog pisca i slikara, proroka Ukrajine - Tarasa Ševčenka.

Domoljublje i suvremena povijest jasno se odražavaju u programu Ljetne škole. To je vidljivo u poeziji koju su djeca proučavala i u pjesmama koje su izvodili tijekom večernjih aktivnosti. Zanimljive su bile i edukativno-zabavne aktivnosti koje su pripremali i realizirali s učenicima nastavnici.

Kozačko natjecanje

Ovogodišnja "Kozačka natjecanja" postala su pravi praznik snage, hrabrosti i kozačkog postignuća. Kozaci, pradjedovi Ukrajinaca, svoju su slobodu cijenili iznad svega.

Da bi postao punopravni kozak i došao na Sič, bilo je potrebno savladati kozačke običaje i vojnu obuku. Naši učenici dobili su jedinstvenu priliku uroniti u ovu povijest, natjecati se i osjetiti borbeni duh kozaka.

Natjecatelji su demonstrirali svoju fizičku spremnost, spretnost, povezanost i rad u timovima tijekom raznih sportskih natjecanja.

Djeca su se pod vodstvom učitelja natjecala u skakanju, potezanju konopa, glazbenim i intelektualnim natjecanjima. Ovaj događaj ne samo da je doprinio fizičkom razvoju mladih, već je pomogao i jačanju timskog duha i osjećaja zajedništva. Pobjednici su dobili zaslužene medalje i pehare koji će im biti prekrasna uspomena na ove nezaboravne dane.

Natjecanje "Ajmo, djevojke"

Jedno od najzanimljivijih događanja ove godine bilo je natjecanje „Ajmo, djevojke“ koje razvija kognitivne interese i sposobnosti, kreativnu aktivnost, vještine timskog rada, usavršava hrabrost i domišljatost učenika, demonstrira opću kulturu. Djevojke su sudjelovale u raznim natjecanjima

koja su uključivala poznavanje narodnih običaja, pjevanje narodnih pjesama, ali i demonstraciju kreativnih i kulinarskih sposobnosti. Ovo natjecanje dalo je sudionicima priliku pokazati svoje talente i poznavanje ukrajinskih tradicija.

Likovno natjecanje

U okviru Ljetne škole održano je likovno natjecanje pod sloganima „S Ukrajinom u srcu“ i „Ukrajina i Hrvatska – prijatelji“ koje je otkrilo umjetnički potencijal učenika. Djeca su u svojim radovima pokazala veliku kreativnost i emotivnu dubinu. Njihovi crteži postali su zorno svjedočanstvo o tome kako mladi umjetnici vide današnju Ukrajinu i prijateljstvo dviju zemalja. Rad svakog učenika je mala priča ispisana bojama i osjećajima.

Članovi žirija su najboljim umjetničkim djelom označili crteže Tare Jakić (Šumeće), Sofije Soroviščak (Osijek), Marte Varoščić (Šumeće), Katarine Simeunović (Vukovar), Marije Zaslavets (Osijek).

Glazbeno natjecanje

U Ljetnoj školi nadahnuto i domoljubno održano je natjecanje za najbolju izvedbu ukrajinske narodne i suvremene pjesme pod nazivom „Pjesma moja slavujeva“.

Tijekom natjecanja ljetno igralište škole pretvorilo se u uvjetni vlak koji je krenuo na glazbeno putovanje i zaustavljao se u mjestima („na stanicama“) u kojima su učenice izrazile želju za sudjelovanjem u natjecanju, a riječ je o djevojkama koje uče ukrajinski jezik u školi u selu Šumeće, aktivni članovi ukrajinskog društva "Ukrajina" iz Slavonskog Broda, ukrajinskog društva "Lesja Ukrajinka" iz Osijeka, ukrajinskog druš-

tva "Ivan Franko" iz Vukovara, članovi ukrajinskog društva iz Zagreba. S ljubavlju prema glazbenoj umjetnosti, djeca su izvodila svoje omiljene pjesme, među kojima su poznate suvremene ukrajinske pjesme Natalije Maj, pjesme na stihove Tarasa Ševčenka i druge. Natjecanje je završilo pjesmom „Oj, na livadi crvena kalina“ koju su učenici zajedno otpjevali.

Cilj natjecanja - produbiti znanje učenika o ukrajinskoj glazbi na razigran način, razviti interes za glazbu - bio je ispunjen.

Radionica „Ukrajinski vez“

Održana je i vrlo zanimljiva radionica vezenja tehnikom križića. Ukrajinski vez utjelovljuje mnoge tradicije i simbole, koji su prešli iz generacije u generaciju. Razvoj kreativnih sposobnosti učenika te želja sačuvati nacionalnu kulturu i ljepotu ukrajinskog veza bio je cilj ove radionice. Na početku su se djeca upoznala s raznim tehnikama veza, ali se pozornost usmjerila na najrasprostranjeniju tehniku u Ukrajini tijekom mnogih stoljeća – vez križićem. Ovom tehnikom može se vesti cvijeće, geometrijski oblici ili čak portret. Bilo je puno pitanja, što je jednostruki i dvostruki bod, na kojoj

tkanini je bolje vesti: na lanenoj ili domaćem platnu, kako odabrati iglu, koje konce koristiti?

Drugi dio radionice bio je praktičan, bod po bod djeca su savladavala tehniku vezenja, stvarala svoje prve križiće.

Zanimljivo je da je ovaj mukotrpan posao zainteresirao ne samo djevojčice, već i dječake. Rezultat rada bio je prekrasan.

Tijekom takvih radionica kod djece se razvija ljubav prema nacionalnoj kulturi i narodnom stvaralaštvu, ponos prema svom narodu koji ima slavnu herojsku prošlost i bogato stvaralačko naslijeđe.

Završni koncert

Završni koncert Ljetne škole bio je kulminacija napornog tjedna punog učenja, natjecanja i zabave. Učenici su pokazali svoj talent, kreativnost i marljivost te pokazali sve što su naučili tijekom škole.

Svečani program završnog koncerta objedinio je sve što su učenici imali prilike naučiti prethodnih dana: nove koreografije, nove ukrajinske narodne pjesme, pjesme koje su učenici izražajno i nadahnuo recitali, kazališne ulomke u kojima su se otkrili njihovi glumački talenti. Domoljubne pjesme klasika i modernih autora upotpunile su program i ostavile ugodan trag u srcima publike. Ova djela, prožeta ljubavlju prema domovini, naglašavala su važnost nacionalnog identiteta i kulturnih vrijednosti.

Završna faza koncerta bila je dodjela svjedodžbi o završenoj Ljetnoj školi i zahvalnica za izvrsne uspjehe.

Ove godine završnom koncertu Ljetne škole nazočila je delegacija Ukrajinske zajednice RH koja je došla podržati polaznike. U sastavu delegacije su bili: član Nadzornog

odbora Nikola Stupjak, predstavnik ukrajinske nacionalne manjine Brodsko-posavske županije Nikola Zastrižni, predstavnik ukrajinske nacionalne manjine Sisačko-moslavačke županije Mirko Fedak, glavna urednica „Vjesnika ukrajinske zajednice u Hrvatskoj“ Oksana Martinjuk. Pozdravnim riječima polaznicima Ljetne škole obratili su se Vlado Karešin, Nikola Zastrižni i Nikola Stupjak.

Evaluacija provedena na kraju Ljetne škole pozitivno je ocijenila organizaciju i zanimljiv sadržaj škole. Provedba Ljetnih škola za pripadnike ukrajinske nacionalne manjine daje pozitivne rezultate. Učenici produbljuju svoje znanje ukrajinskog jezika, uče ukrajinske pjesme, ukrajinski narodni ples, kako ne bi ostali ravnodušni prema povijesti svoje obitelji, podrijetlu, jeziku, kulturi i tradiciji svojih predaka, te aktivno nastavljaju djelatnost očuvanja nacionalnog identiteta u svojim sredinama u okviru kulturno-prosvjetnih društava.

Anamarija Nerad

ODRŽANI „LIPOVLJANSKI SUSRETI 2024.“

Ove godine manifestacijom „Lipovljanski susreti“ obilježava se 50. godišnjica od prve manifestacije u Lipovljanima. Naime, godine 1974. u Lipovljanima je održana manifestacija pod nazivom „Kozarčevi dani“, da bi se dvije godine kasnije održala pod nazivom „Lipovljanski susreti“. Prva zamisao je bila na neki način označiti lik i djelo Josipa Kozarca, poznatog hrvatskog pisca i ravnatelja lipovljanske Šumarije koji je živio i radio u Lipovljanima od 1885. do 1895. godine. Upravo je Josip Kozarac bio svjedok doseljavanja drugih pripadnika nacionalnih manjina u Lipovljane o čemu je pisao u svojim djelima. Prvo su to bili Česi, Slovaci, Ukrajinci, potom Mađari, Nijemci i ostali. Josip Kozarac je krajem 19. stoljeća svjedočio novonastalim društvenim i političkim prilikama te ih bilježio i svojim perom pretakao u književna djela upravo ovdje, u Lipovljanima.

Dakle, 1976. godine utemeljeni su „Lipovljanski susreti“ kao kulturna manifestacija, koja se održava sve do danas. Svojim nastankom, to je bila najveća multimanjinska, multietnička i multikulturalna manifestacija u Hrvatskoj u doba socijalističke Jugoslavije. Njen zadatak bio je objedinjavanje i prezentacija kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina i većinskog hrvatskog naroda. Ta manifestacija održana je svake godine sve do 1990. godine, kada je prekinuta uslijed Domovinskog rata. Uz ideju općinskog rukovodstva i potporu lokalnog stanovništva, Susreti su u pravom smislu riječi nastavljeni 2010. godine i traju još uvijek pod pokroviteljstvom najviših državnih vlasti.

Program trodnevne manifestacije u proteklih 50 godina povremeno i neznatno se mijenjao, ali osnovni smisao, prikaz kulturnog rada i djelovanja nacionalnih manjina na ovim prostorima bio je glavna vodilja manifestacije.

Ovogodišnji „Lipovljanski susreti“ održani su od 23. do 25. 8., a počeli su otvaranjem izložbe pod nazivom „Ususret zajedništvu“, na kojoj je dat pregled bogate povijesti manifestacije popraćen izložbom slika i drugih akata iz prošlosti. U poslijepodnevним satima manifestacija je nastavljena sajmom rukotvorina prikazanih na štandovima u centralnom parku, te drugim događajima koji su obogatili prvi dan manifestacije.

Drugi dan manifestacije počeo je održavanjem panel rasprave u Narodnoj knjižnici i čitaonici Lipovljani na temu „Iskustva u provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina RH“ na kojoj su sudjelovali predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Vlade RH Tibor Varga, predstavnici ministarstava i zamjenica župana Sisačko-moslavačke županije. Centralni događaj ovoga dana počeo je prezentacijom štandova nacionalnih manjina u centralnom parku, na kojima su posluženi specijaliteti manjinskih naroda, među kojima je bio i štand s ukrajinskim nacionalnim jelima i delicijama koje su pripremile pripadnice KPD Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani.

Održan je i mimohod izvođača kulturno-umjetničkog programa nacionalnih manjina od Osnovne škole do ljetne

pozornice u parku. Redoslijed mimohoda i nastupa je bio kako slijedi: KUD „Lipa“ Lipovljani, Makedonsko kulturno društvo Osijek, rusinski KUD „Joakim Hardi“ Petrovci, Češka beseda Končanica, SKUD „Jovan Lazić“ Beli Manastir, Udruga za njegovanje običaja Mađara „Korođ“, slovački KUD „Ivan Brnjik Slovak“ Jelisavac, UKPD Ukrajinaca „Ukrajina“ Slavonski Brod, te KUD „Študent“ Maribor.

Ukrajinsku nacionalnu manjinu dostojno su predstavili članovi UKPD „Ukrajina“ iz Slavenskog Broda koji su veoma uspješno prikazali ukrajinski narodni ples i ljepotu ukrajinske narodne nošnje.

U sklopu prikaza kulturnih dostignuća u pjesmi i plesu, organizirana je i provedena smotra narodnih nošnji pripadnika izvođača programa kojom je prikazana šarolikost u narodnim nošnjama nacionalnih manjina. Dan je okončan nastupom renomiranih izvođača zabavne i narodne glazbe.

Treći dan održavanja manifestacije bio je posvećen sportskim događanjima popraćenim pripremom i podjelom delicija od strane lovaca i ribolovaca, kao i sajmom rukotvorina i ponudom ugostitelja, a okončao se koncertom.

Ivan Semenjuk

У РІЄЦІ УСПІШНО ВІДБУВСЯ VIII МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ МУЗИКИ, ПІСНІ, ТАНЦЮ І ХУДОЖНЬОГО МИСТЕЦТВА

Восьмий Міжнародний український фестиваль музики, пісні, танцю і художнього мистецтва, що проходив на протязі п'яти днів, з 19 по 23 червня 2024 року у хорватських містах Ловран і Рієка, завершився феєричним гала концертом 23 червня 2024 року, на якому блискуче виступали митці і аматорські колективи з Хорватії, України і Англії. Родзинкою концерту став Закарпатський академічний народний хор під орудою Наталії Петій-Потапчук, який запропонував до участі на фестивалі голова русинсько-українського товариства "Рушняк" Володимир Провчі. Гала концерт був справжнім ревію, де пісня підхоплювалася танцем, поезія підхоплювалася піснею на цю поезію, щасливі переможці - конкурсанти отримували нагороди і щиро сердечно дякували членам журі всіх трьох міжнародних конкурсів, організаторам фестивалю УКПТ "Дніпро" - Рієка і Українській громаді Республіки Хорватія. Блискуче вела концерт заслужена артистка естрадного мистецтва України Ангеліна Половинка, як і виконавиця пісні "Роксолана" (слова О. Балабка і муз. Л. Нечіпурука), яка також вела всі три конкурси.

Дуже виразно на теплі і бравурні оплески публіки виступили з українськими піснями Юлія Мох із Запоріжжя і Сніжана Коверга із Загреба. Танцювальні колективи з Славонського Броду і села Каніжі просто захоплювали блискучими гопаками, зриваючи у публіки

виклики «браво». Примітно, що цього року місто Рієка допомогло у фінансуванні музичного технічного обладнання для проведення фестивалю. Учасники концерту вшанували хвилиною мовчання борців за волю України, був проведений аукціон для збору коштів ЗСУ, у якому виставили книжки Олександра Балабка, ляльку-мотанку Вікторії Шевель, акварелі заслуженої журналістки України, поетеси і художниці Валентини Давиденко і велику книгу-медяник "Франкові зорі", що спекла до фестивалю українка з хорватського міста Сукошан пані Світлана Замогильна із своїм чоловіком - хорватом Дарком Кукором.

У фіналі разом із закарпатцями - усі присутні заспівали безсмертну "Ой, у лузі Червона калина". Режисером гала концерту була н.а. України Ольга Камінська, спів якої пісні "Два кольори" на слова Д. Павличка і муз. О. Білаша нагадав про долю українця, який рано чи пізно повертається у свої домівки. Пісня була завершенням думки про Долю українців, що нескінченно моляться за свободу і мирне життя в Україні, і про яку так зворушливо проспівали пісню н.а. України Мар'яна Гаденка дівчата з гурту "Соловейки", що привезла їх на фестиваль дочка композитора-пісняра Тетяна Гаденко. Дизайнером звуку був Младен Ленац, а відеозйомку робив Данило Опока. Гості фестивалю, конкурсанти і шановні члени журі признавалися у новій закоханості у житті митця - чудову Адриатику, куди мріють повертатися щолітку. Хіба це не щастя - зустрітися творчим митцям з України і українцям Хорватії в гостинній, теплій, сонячній державі, яка шанує і поважає українську культуру і щиро приймає її у свої обійми, саме цим збагачуючи свою різноманітність. На фестиваль виявила бажання приїхати і ознайомитися з умовами пісенного конкурсу "Українські солоспіви у Рієці" вокалістка викладачка з Києва, співзасновниця міжнародного конкурсу ім. Квітки Цісик, заслужена артистка України Ірина Персанова, яка є Послом миру. Пані Ірина щиро привітала організаторів і учасників фестивалю і пісенного конкурсу, пропонуючи співпрацю і прекрасно виконала на концерті пісню Лариси Петрової "Три дні до осені".

Українські Небеса Валентини Давиденко над Ловраном

Як гарно, коли захід омогучується злиттям талантів з усієї української громади Хорватії і України... Серце стає безмежним для теплих обіймів.
Ольга Камінська

19 червня у Ловрані, освяченому іменем Івана Франка, розпочався VIII Міжнародний український Фестиваль пісні, музики, танцю і живопису в Рієці. Своєрідною прелюдією-зачином до його наступних днів стала творча зустріч з прекрасною поетесою, перекладачкою, заслуженою журналісткою України, художницею з Києва Валентиною Давиденко. Запрошення на Український Фестиваль Валентина отримала ще торік. Роздумувала, чи потрібно їхати, чи важливі сьогодні фестивалі для неї, письменниці з України, де життя триває – точиться війна. Проте літературно-мистецьке життя в Києві переконувало: їхати треба, бо люди і тепер, як завжди, мають велику потребу в музиці, слові, картині. Бо мистецтво лікує, заряджає, творить важливі пласти для зміцнення ідентифікації. І от Валентина у Хорватії разом з групою учасників з України, і саме її презентація розпочинає величне свято української культури.

Для мене творчість Валентини Давиденко асоціюється з морем, Італією, етрусками, камерними гротами, – це стосується її живопису, перекладів і звісно поезій. Тим то символічним і бездоганно підібраним для творчої зустрічі з Валентиною стало місце – у приміщенні фантастично красивого музею з морською тематикою, макетами давніх корабликів і бригантин... «Цей кораблик чекав мене на березі...», – зворушено почала свій допис Валентина у фейсбуці.

Її очікував не лише кораблик, а, насамперед, організатори Фестивалю Ольга та Віктор Камінські, які ретельно продумували і підготували кожен деталь. Приміщення виявилось світлим і дуже зручним для того, щоб розвісити картини, ввімкнути екран на стіні, зручно сісти в залі, поставити стіл з мікрофоном і Валіними книжками, а поруч прапори України та Хорватії. Урочисто і трепетно. І тут, на березі Андриатики, озвучити в слові, музиці, живописі те, чим живе сьогодні поетеса і художниця, з якої ні на мить не виходить лютий 2022.

Щиро промовити рядки-освідчення про те, що їй, довго не писалося через поранену і онімілу душу. «Я вже давно не пишу віршів...». Проте минає деякий час і знову приходять рядки її поезій, а на папері лягають ніжні лінії акварелей... І поетка з Італії Тіціана Калусо захоплено перекладає Валентинин вірш і він потрапляє в Антологію мілітарної поезії. У відповідь Валя перекладає вірш Тіціани. Так снуються лінії світла, які найтоншими вібраціями засвідчують про божественну потребу людини творити, а не знищувати цей світ... І може в часи потрясінь, війни, жертв, втрат бажання творити стає набагато сильнішим.

Коротка Валина самопрезентація – це яскраві намистинки її розповідей в обрамленні поезій. Історія про вікно її київської квартири, яке довелося затуляти картинами... Про дівчинку, для якої тато стає Богом, що творить. Вона бачить, як з'являється з-під пензля маленька фіалочка, дівчинка у синенькому платячку... І ці спогади потім вибухнуть катарсисом, коли сама візьме до рук пензля... І стане прекрасною художницею, яку благословить малювати народний художник України Микола Стороженко.

Творча зустріч видалася поліфонічною – у форматі музики, поетичного слова і акварелей, які невимушено і дуже природньо вмонтувалися у білосніжні, як аркуш паперу, стіни, на ніби спеціально приготовленій металевій нитці. Ці акварелі створені вже після лютого 2022, в умовах Великої війни і прилетів. Вони теж у ніжних кольорах, притаманних Валиному стилю. І милий український півник серед малів асоціюється не з розбишакою, а з заведеним на щастя природнім годинником. «Це така нагорода//Рятувати охриплих півнів». (Картини художниця виставить на аукціон на підтримку ЗСУ на гала-концерті Фестивалю в Рієці. І «Півника» купить поет з Переяслава Іванко Шевель).

Крім цих картин ми передивилися під музичний супровід прекрасні Валині акварелі з минулих часів, коли над Україною розкошувало мирне небо. З картиною «Вечірні небеса» – подарунок Валі – я вітаюся щодня як з надією на Перемогу. Чимало картин художниці сьогодні в музеях і приватних колекціях по всьому світі. Під київським небом художниці твориться найкраще, тому вона не полишила його у полум'ї смертельних лютневих заграв. І в Ловрані презентувала як «мистецтво створене під київським небом за календарем від місяця лютого». І все побачене відчуте, пережите стало концентратом найтонших вібрацій душі і найвищого гатунку краси. І пісня "Лет", яка увійшла в прекрасний диск «Майстер Снів», створений композитором Іваном Тараненком на слова Валентини Давиденко, додала емоційного просвітлення і сферичності.

Поезію Валентини Давиденко читали поетеса Вікторія Шевель, письменник Олександр Балабко і сама авторка.

Я теж мала честь читати Валину поезію. А ввечері над морем, готуючись до свята, прочитала вголос цілу добірку віршів поетеси в часописі "Київ" (2023 р.). І відчула, як Адріатика складає гекзаметри з її рядків. Бо творчість Валентини Давиденко - це явище глибоке, як море і безмежне, як українське небо. Клаптики і барви цього неба Валя носить в серці постійно. Коли пише, перекладає, малює. Бинтує його і прояснює. Цілить в нього словом, як з Байрактара, коли летить ворог. І знову гоїть. І оживлює любов'ю.

Під час творчої зустрічі відбувалися неймовірні сюрпризи. Так прекрасний український письменник і мандрівник, заслужений діяч естрадних мистецтв України Олександр Балабко, він же однокурсник Валентини, пригадав їхню першу зустріч під час творчого злету молодих поетів і прозаїків, де вони зустрілися зі справжніми класиками української літератури і були запрошені дружиною Володимира Сосюри пані Марією у їхню знамениту письменницьку квартиру.

Приємним сюрпризом стали і продемонстровані Олександром на екрані світлина з виставки Валентини в Українському Фонді Культури, на початку 2010-их, де її щиро вітають великі Майстри слова, світлої пам'яті, Борис Олійник, Віктор Баранов, Михайло Слабошпицький. Це важливо, коли за тобою і твоєю творчістю зорять титани, і ти реально відчуваєш сьогодні їхнє благословенне напутнє слово. «Це було неймовірно гармонійно і складено у поетично-художньо - музичну емоційну кульку, яка мов м'ячик, від одного до другого присутнього у залі пасувала незримим світлим промінчиком любові і піднесеного відчуття прекрасного умиротворення і розуміння, що є справжнє, високе, натхненне і, даруйте, вічне», - такі шляхетні слова про атмосферу творчої зустрічі з Валентиною Давиденко промовила Ольга Камінська, народна артистка Україна, прима Київської оперети і Хорватської опери, натхненниця – разом зі своїм чоловіком, музикантом і громадським діячем

Віктором Камінським – організаторка VIII Українського Фестивалю пісні, танцю і живопису в Рієці.

І ще сюрприз. Валентина одержала унікальний солодкий приз "Франкові зорі", який зробила українка Світлана Замогильна разом із своїм вірним помічником, чоловіком, хорватом Дарком Кукором. Подружня пара – члени Українського товариства «Дніпро» - Рієка і, хоча проживають у місті Сукошан, завжди долучаються до проведення культурних заходів. Книжка - Медівник неймовірної краси і вишуканості, нагадують справжній древній манускрипт, настільки філігранною є робота майстрів. Bravo! Цей розкішний смаколик, як солодкий сполин про 19 червня у Ловрані, Валя повезла в Україну, щоб почастивати родину і друзів. Вистачить для усіх!

«Чи важливо для цих лагідних місцин із їх теплим бризом і чистим небом знати, як "звучить незбагненна віола під грім канонади"? Гадаю, що так. Але важливіше для нас, українців, відчуття цю музику наших взаємних чуттів і спільної переконаної міці», – скаже щаслива Валентина.

Її творчість корінням з Артанії. Звідти коріння і нашої нації, частинкою якої вона себе відчуває і творить, щоб жити повноцінно! Дякую, дорога Валю, і бажаю тобі багато творчих зустрічей, де тебе слухатимуть так само захоплено, як сьогодні, співпереживаючи, вирівнюючи сердечний ритм і зміцнюючи дух.

Після творчої зустрічі ми зібралися за святковим обідом, дегустуючи спомини недавнього дійства і смачнющі ловранські страви. Бо культура – це і медяник, і пісня, півник на акварелі. Це щира любов наших народів. І щире подвижництво подружжя Ольги та Віктора Камінських, які на найвищому рівні організували і провели творчу зустріч Валентини Давиденко. Дякуємо аж до Київського Неба!

Галина Дацюк, журналістка, письменниця, голова Київського Жіночого Центру «Спадицина», редакторка, членкиня редколегії тижневика «Слова Просвіти»

«Франкові зорі» у Ловрані

Поетично-прозове ревію «Франкові зорі» – перший літературний конкурс у рамках Восьмого українського мистецького фестивалю в Рієці – відбулося 20 червня 2024 року у знаковому для хорватських українців місті. Саме у Ловрані 2009 року відновлював свої сили вели-

кий поет і мислитель Іван Франко. А в жовтні 2022 року тут, у приморському парку, з ініціативи Надзвичайного і Повноважного Посла України в Республіці Хорватія Василя Кирилича відкрито вишукану скульптурну композицію «Поет і птах». Вона символізує, з одного боку втомлену, але не зломлену душу поета, а з іншого, його високе поривання до нового творчого лету, відтворене в образі птаха надії, птаха мрії, птаха натхнення. Таке обґрунтування дав композиції директор Франкового музею у Львові Богдан Тихолоз, який, до речі, звернувся до учасників конкурсу з онлайн-привітанням. Поклонившись Франкові, учасники літературного турніру та члени журі, вирушили до конференц-зали готелю «Ловран», де власне відбувся конкурс. Голова оргкомітету Фестивалю та співзасновниця літературного конкурсу,

Народна артистка України Ольга Камінська впевнена, що відтепер це стане доброю традицією.

Одкровенням цих літературних читань стала поезія Вікторії Шевель з Переяслава, поетки, лікарки, волонтерки і матері. Вона приїхала до Ловрана разом із своїм сином – десятирічним Іванком, який став наймолодшим учасником конкурсу. Її поезія-діалог з сином відбиває глибоку трагедію українських дітей, які так багато знають про цю війну:

– Правило стін двох ти у дитинстві своєму знала, як я? Тільки ж ти скажеш, що мій солоденький, нас вбережуть святі... Знов навезуть кавунів із Херсону, пригоштиш Лисичку та Журавля...

– Спи, моє сонце, хай янгол пильнує життя оце у темноті.

Професійне журі на чолі з письменником Олександром Балабком та співзасновниці конкурсу Ольги Камінської, до складу якого увійшла така талановита поетеса й художниця, як Валентина Давиденко, голова Українського товариства «Кобзар» у Загребі Славко Бурда, членкиня УПКТ «Дніпро» - Рієка журналістка та перекладачка Марта Мартінчич, одноставно визначило володаря гран-прі. Це поетична сім'я Шевелів із Переяслава – мати і син!

Серед нагороджених першими преміями – Володимир Провчі, який пише хорватською і русинською мовами. Учасники конкурсу мали змогу оцінити барвистий світ його поезії (співзвучну з картинами Провчі-художника) в перекладі на українську та у виконанні Олександра Балабка.Цікавими і змістовними були виступи учасників конкурсу прози, які стали лауреатами Першої премії Першого Міжнародного конкурсу «Франкові зорі». Молода авторка Анна Вітерець зацікавила своїм

романом із життя одеських студентів. А радіожурналістка, публіцистка і громадська діячка Галина Дацюк, що впродовж десятиліть була голосом Українського Радіо Культура, представила свою відому книгу-збірник, книгу-проект «Одна з нас: не загублені історії». Це унікальне видання, де зібрані історії жінок, що творять інклюзивний культурний простір України. Напрочуд потрібна й талановита книга, пронизана любов'ю авторки до своїх героїнь. Я представила дві нові книги – поетичну і прозову і також одержала диплом лауреата Першої премії...

Перший літературний конкурс у Ловрані приніс, без сумніву, усім нам новий досвід. Я вдячна його організаторам – Олександру Балабку і насамперед голові товариства «Дніпро» - Рієка Ользі Камінській, яка не побоялася відкрити новий формат фестивалю, – за радість спілкування з колегами по перу, за відкриття нових імен і талантів.Музичним «Франковим» акцентом, що засвідчив завершення літературного конкурсу, стала пісня Богдана-Юрія Янівського на слова Івана Франка "Червона калина, чого в лузі гнешся" у виконанні Народної артистки України Ольги Камінської». Також конкурсанти мали змогу на зустріч із творчістю самого голови журі паном Олександром Балабко.Письменник читав уривки з поки що неопублікованого нового роману «Ролі й манекени. Із життя Соломії Крушельницької». Цей текст перемежувався чотирма піснями, написаними тандемом О. Балабка (текст) і Леонід Нечипорук (музика). А саме, у виконанні Ірини Персанової пісні «Актриса» і «Дощ над Парижем», «Роксолана» - у виконанні Ангеліни Половинки і «Ярославна» у виконанні Ольги Камінської.

*Надія Мориквас,
членкиня Національної спілки письменників України*

VIII Міжнародний конкурс «Українські солоспіву Рієці»

*А пісня – це душа, з усіх потреб потреба. Лиш пісня в серці ширить межі неба,
на крилах сонця сяйво їй лиша - чим глибша пісня, тим ясніш душа.*

Іван Драч

А пісня – це душа... Дійсно, пісня для українців – вічна супутниця у щасливі дні і у дні смутку, в праці і у святі. Поруч в житті завжди крокує пісня - весела або сумна, вона супроводжує нас від народження до останньої миті

життя. Пісня завжди живе поміж нас. А нині, в тяжкий для України час, патріотичні мелодії і слова сплітаються у барвистий вінок, єднаючи українців до гурту. Ось так до гурту збрала пісня українців на конкурсі «Українські солоспіву Рієці».

Восьмий міжнародний конкурс «Українські солоспіву Рієці» проходив у Великій залі Хорватської бібліотеки «Трсат» 21 червня 2024 року. На відміну від інших конкурсів фестивалю в організації УПКТ «Дніпро» - Рієка, цей конкурс уже досить відомий і в Хорватії, і в Україні, тому буду писати про нього основне.

Склад журі очолювала засновниця цього конкурсу, народна артистка України, голова УПКТ «Дніпро» - Рієка Ольга Камінська, яка запросила до складу членів журі заслуженого діяча естрадного мистецтва України, письменника і журналіста Олександра Балабка, заслужену журналістку України, поетесу і худож-

ницю Валентину Давиденко, співзасновницю (разом із своїм батьком н.а. України Мар'яном Гаденко) великої кількості пісенних фестивалей в Україні і телепрограм про творчі долі українських митців Тетяну Гаденко та голову УКПТ «Галичина» і вчителя музичної школи в хорватському м. Огулін Влада Тврдовського. Була прасутня і Заслужена артистка України Ірина Персанова - посол миру, вчитель вокалу в Київському національному університеті театру, кіно і телебачення ім. Карпенка-Карого, яка не входила до складу журі, але дивилася, як умови і правила проведення конкурсу реалізуються на практиці.

Прослухавши усіх учасників конкурсу, журі нагородило призом Гран-Прі вокальний гурт «Солосейки» з міста Києва.

Юлія Мох із Запоріжжя отримала Першу нагороду і приз «Баттерфляй». Перші нагороди із сольного співу отримали також солістки: Миронова Анна-Марія (Київ), Нечаєва Анастасія (Київ), Коверга Сніжана (Загреб).

Другу нагороду із сольного співу отримали Нагуляк Аліна (Київ) і Кислинська Тетяна (Карловац).

Першу нагороду в номінації «Інструментальний ансамбль» отримали інструментальний ансамбль «Кобзар» із Загреба та інструментальний ансамбль УКПТ «Галичина». Другу нагороду отримали виконавці вокально-інструментального ансамблю «Галичина» та їхні солістки - Катерина Побоча і Любов Дубенкіна (Карловац).

Звичайно, на конкурсі дуже бракувало чоловічих голосів, але реалії війни складають свої умови і, перш за все - неможливість співакам залишати Україну під час війни. Вони повинні стояти на захисті держави! Маємо надію і молимося, щоби наступний конкурс «Українські солоспіви у Рієці» був збагачений і прикрашений чудовими українськими піснями, представленими голосами тенорів, баритонів і басів.

*Ольга Камінська,
народна артистка України, засновниця фестивалю*

III Міжнародний конкурс «Танцювальне ревію у Рієці»

*У танці сила, радість, щастя жити, краса, натхнення, світлі почуття...
Ми теж красу покликані творити, бо танець і для нас – це є життя!*

Надія Красоткіна

Українські народні танці з давніх-давен зачаровували і підкорювали глядачів в усьому світі своєю неповторністю ритму, силою духу, емоціями, поєднанням колориту, мистецьким виконанням та красою різнобарвних народних костюмів. Враховуючи, що українські народні танці є невід'ємною частиною української культури, символом самобутності народу, безцінною спадщиною предків, голова оргкомітету фестивалю, його засновниця, н. а. України Ольга Камінська разом із членами УКПТ «Дніпро» Рієка додали до свого, уже відомого багаторічного фестивалю, ще дну складову – Міжнародний конкурс «Танцювальне ревію у Рієці», який цього року відбувся втретє.

Тож у Рієці в рамках VIII Міжнародного фестивалю музики, пісні, танцю і художнього мистецтва 22 червня

2024 року відбувся III Міжнародний конкурс «Українське танцювальне ревію у Рієці». Конкурс проходив у Великій залі Хорватської бібліотеки «Трсат». Журі очолював замісник голови УКПТ «Дніпро» - Рієка Віталій Клок – балетан і хореограф, який майже 30 років танцював на сцені Балету Хорватського народного театру ім. Івана Зайця в Рієці, нині педагог-хореограф у мистецькій школі Матка Брайше Рашана у Лабіну. У складі журі були: народна артистка України, засновниця цього конкурсу і голова оргкомітету фестивалю Ольга Камінська; заслужений діяч естрадного мистецтва України, письменник і журналіст Олександр Балабко; заслужена журналістка України, поетеса і письменниця Валентина Давиденко; головна редакторка «Вісника української громади у Хорватії», поетеса, авторка кількох книг Оксана Мартинюк; представниця української національної меншини Вуковарсько-сріємської області, вчителька-методистка, авторка низки книг Тетяна Кочнева Рамач.

У танцювальному конкурсі взяли участь: вихованці танцювального відділу мистецької школи М. Б. Рашана Лабін, танцювальний ансамбль La-La Dance, солістка ансамблю La-La Dance Вероніка Влашчук, юні танцюристи Українського культурно-просвітнього товариства ім. Лесі Українки з Осієка та юні танцюристи Українського культурно-просвітнього товариства «Андрій Пелих» із Шумеча. Програму конкурсу чудово вела заслужена артистка естрадного мистецтва України Ангеліна Половинка.

Приємно, що учасниками танцювального конкурсу здебільшого були діти, які своїми сонячними усмішками,

світлими почуттями і творчим натхненням розвеселили членів журі, батьків і гостей. Члени журі одногосно відзначили, що кожен виконаний танок був прекрасним і неповторним, по-своєму оригінальним, а діти своїм щирим виконанням виразили любов до танців та до справи, яку вони роблять. Керівники українських товариств, танцювальних гуртків та вчителі, які підготували дітей до конкурсу, безмірно пишалися своїми вихованцями, які вклали всю свою енергію у виступ, щоб бути

найкращими і не підвести своїх керівників. Тому члени журі одногосно нагородили усіх учасників Першою нагородою.

Такі чудові конкурси вчать молоде покоління зберігати все те, що пов'язує їх з Україною, виховують любов до національних традицій і цінностей українського народу, до краси і гармонії, формують шанобливе ставлення до свого походження.

Оксана Мартинюк

Виставка картин членкині УКПТ імені Лесі Українки з Осієка Марії Жагар

У програмі VIII Міжнародного фестивалю музики, пісні, танцю і художнього мистецтва 22 червня 2024 року була представлена виставка художніх робіт членкині УКПТ ім. Лесі Українки з Осієка, учениці четвертого курсу Середньої школи прикладного мистецтва в Осієку Марії Жагар. У своїх мистецьких роботах Марія виразила любов до України і, таким чином, дала підтримку Україні в кривавій боротьбі за незалежність.

На виставці представлено чотири роботи із циклу «Україна»: Сонячна дівчина, Карпати і Шедрий вечір (техніка туш, рапідोगраф) та Безкінечник (рельєф на дереві).

У зв'язку зі шкільними обов'язками, Марія не змогла бути присутньою на своїй виставці в Рієці, але її роботи представила голова Українського культурно-просвітнього товариства ім. Лесі Українки Оксана Мартинюк. Подяку за участь у фестивалі і за патріотичне виховання доньки вручили мамі Тетяні Ласик Жагар, а представити роботи своєї сестри Марії разом з мамою приїхали молодший брат Микола і маленька сестричка Магдалина.

Керівники і члени УКПТ «Дніпро» Рієка виносять щире подяку всім учасникам фестивалю за чудову підготовку, презентацію і популяризацію української культури, бажають творчого натхнення, Перемоги і чекають наступної зустрічі! А ми, українці, щиро віримо, що дуже швидко наші хоробрі захисники і захисниці звільнять Україну від московських кайдан і ми будемо переможно славити культуру вільної України!

Оксана Мартинюк

„BLAGO PREDAKA U NAŠIM SRCIMA“

U lipovljanskoj Osnovnoj školi Josipa Kozarca održana Večer jezika i kulture Čeha, Slovaka i Ukrajinaca

Краєм сваке školske godine, Osnovna škola Josipa Kozarca Lipovljani, već po jedanaesti puta organizira „Večer jezika i kulture Čeha, Slovaka i Ukrajinaca“ sa željom motiviranja učenika na izučavanje manjinskih materinskih

jezika pri ovoj osnovnoj školi. Svečani program je bio prilagođen temi, a održan je u predvorju Osnovne škole Josipa Kozarca 14. lipnja 2024. godine.

Naime, u ovoj školi, što je jedinstveni slučaj u Hrvatskoj, prema Modelu C izučavaju se manjinski jezici za češku, slovačku i ukrajinsku nacionalnu manjinu. Izučavanje manjinskih jezika u Lipovljanima ujedno je i potvrda da su Lipovljani višenacionalna sredina što potvrđuje i Središnja manifestacija nacionalnih manjina Republike Hrvatske pod nazivom „Lipovljanski susreti“ koja se ove godine već po pedeseti puta organizira u Lipovljanima.

Školski program posvećen izučavanju materinskog jezika ove godine nosio je naziv „Blago predaka u našim srcima“ koji su osmislili i izveli učenici koji u ovoj školi pohađaju nastavu češkog, slovačkog i ukrajinskog jezika pod vodstvom svojih učiteljica.

Osim ravnateljice, djelatnika škole i učiteljica manjinskih jezika, programu su nazočili roditelji čija djeca izučavaju manjinski jezik, a također predsjednici kulturnih udruga Čeha, Slovaka i Ukrajinaca iz Lipovljana, dobar dio mještana, te uvaženi gosti koji su uveličali događaj: zamjenica župana Sisačko-moslavačke županije Mirjana Oluić te saborski zastupnik za češku i slovačku nacionalnu manjinu Vladimir Bilek.

Ivan Semenjuk

U LIPOVLJANIMA ODRŽAN CJELOVEČERNJI KONCERT ANSAMBLA „RUSALKA“ IZ KANADE

U dogovoru s turističkom agencijom „Kufer - travel“ iz Zagreba, za 8. srpnja 2024. godine dogovoren je cjelovečernji koncert ansambla „Rusalka“ iz Kanade u Lipovljanima. Koncert je održan u organizaciji KPD Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani u Društvenom domu Lipovljani s početkom u 18 sati.

Ovaj veoma poznat i kvalitetan ansambl djeluje već preko 50 godina, a nastupa diljem svijeta na svojim organiziranim turnejama po Aziji, Europi, Sjevernoj Americi, Australiji i

drugim državama, a često na svojim putovanjima oduševljava na posebno organiziranim koncertima predsjednike država te kraljevske obitelji, prezentirajući atraktivne ukrajinske plesove.

Večerašnji program je zaista bio vrhunske kvalitete. Prikazali su svu draž i ljepotu ukrajinske kulture, a na samom početku programa otpjevali su na hrvatskom jeziku pozdravnu pjesmu domaćinu.

Koncert je organiziran pod pokroviteljstvom Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske i općine Lipovljani, a sudjelovali su i pripadnici KPD Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani, čije su plesne i pjevačke skupine nastupale u programu između plesova ansambla „Rusalka“ za vrijeme presvlačenja plesača iz Kanade.

Nakon poslužene večere nastavilo se zajedničko druženje članova „Rusalka“ i „Karpata“, koji su uz pratnju na harmonici Anamarije Nerad zajednički nastavili pjevati ukrajinske pjesme, družiti se i stvarati nova prijateljstva.

Ivan Semenjuk

NEZABORAVAN NASTUP UKRAJINSKE DIJASPORE IZ KANADE WINNIPEG – EDMONTON

58. Međunarodna smotra folkloru u Zagrebu 17. - 21. srpnja 2024.

Ukrajinci iz Kanade i Marusja Jurista

Koja ljepota, koja radost susresti na 58. Međunarodnoj smotri folkloru naše Ukrajinice iz Kanade, gradova Winnipega i Edmontona. U Kanadi živi više od milijun Ukrajinaca, koji su se počeli doseljavati krajem 19. stoljeća i nastavljaju i danas, posebno poslije 2022. g. tj. ruske agresije na Ukrajinu.

Kanada je članica Commonweltha (Australija, Novi Zeland itd.), bivša kolonija Britanskog carstva koja i danas podr-

žava nacionalni identitet naroda koji živi i koji se doseljava na te prostore. U tim zemljama svaka nacionalna zajednica nosi svoj nacionalni identitet iz zemlje iz koje je doselila. To čini kroz crkvu – svećenstvo, narod gradi svoje domove „domivke“ gdje se sastaju blagdanima. Kroz pjesmu, ples i druženja obnavljaju i podsjećaju se na običaje zemlje iz koje potječu. Tu su knjižnice i sportske aktivnosti. Tu se kuhaju nacionalna jela i uz (male) novčane priloge kupuju – dijele, a sakupljeni novac se daje u dobrotvorne svrhe... Uz Ukrajince, to čine Hrvati, Nijemci, Grci, Španjolci i ostali doseljenici.

Predložila sam da našim Ukrajinacima, osim obaveznog nastupa pokažemo naš grad Zagreb, grkokatoličku crkvu i život naše ukrajinske dijaspore. Predloženo i prihvaćeno! Grupi Ukrajinaca iz Winnipega uz pomoć našeg Zahara Grinišina, sina svećenika o. Ivana Grinišina, uz njegovo izvrsno poznavanje engleskog i ukrajinskog jezika, proveli smo kroz grad Zagreb.

Prva stanica je bila Hrvatska kuća “Materina priča”, privatna etnografska zbirka hrvatskog sela u privatnom vlasništvu Mine Petre i Mirka Petričeca. Mi Ukrajinci grada Zagreba 15 godina surađujemo sa Hrvatskom kućom “Materina priča” gdje prezentiramo običaje i život ukrajinske bogate baštine (Uskrs, Božić, blagdanska jela, izložbe, nošnje kroz revije itd). Mislim da su bili oduševljeni, jer su vidjeli ljepotu života hrvatskog sela i na dar dobili “licitarsko srce”. Hvala gospođi Petričec!

Put je vodio do naše grkokatoličke crkve Sv. Ćirila i Metoda, gdje smo ih uz stručno vodstvo prof. dr. Ivana Reineru proveli kroz crkvu sa jedinstveno lijepim ikonostasom i muzejom ikona, koji je ostavština grkokatoličkog svećenika o. Zlatka Latkovića (1928.-1999.).

Grupa Ukrajinaca iz Winnipega imala je nastup u subotu uvečer, zbog vremenskih prilika, u Kulturnom centru Travno. Druga grupa Ukrajinaca iz Edmontona u subotu 20. 7. 2024. imala je koncert u Prnjavoru, Bosna i Hercegovina, a 21.7.2024. na Trgu bana Josipa Jelačića.

To su potomci Ukrajinaca iz župe Kozarac gdje je moj tata o. Mihajlo Jurista (1897.-1982.) bio župnik od 1952. do 1964. Tamo sam odrasla i uvijek održavala kontakte, a i o. Tarasenko je isto bio župnik, a sada je u Edmontonu. Silna želja da vidim potomstvo Kozaračke župe, jer je 60% Ukrajinaca odselilo i tamo žive (1992.-1995.).

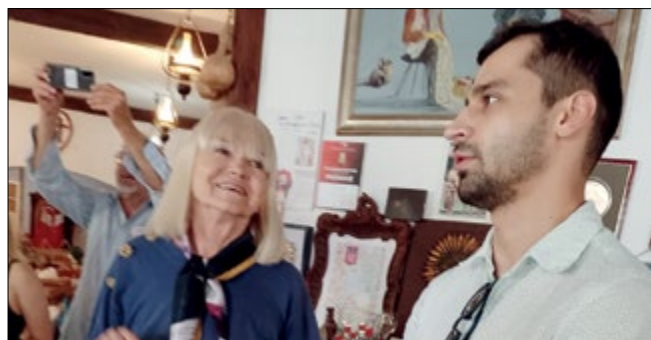
Stajala sam tu večer u prvom redu na Trgu jer su Ukrajinci iz Edmontona prvi nastupali. Večer, 21 sat, izlazi mladež,

cvjetovi ljepote, obučeni u prelijepu nošnje... Vidim mladića, sama ukrajinska ljepota, prolazi pored mene a ja ga povučem za ruku i glasno ga pitam: “Če vi z Edmontonu? Če vi piznajete o. Tarasenjka?” Odgovor: “Tak, tak, to naš paroh, naš svjašćenik!”

Nastup, ples vrhunski, aplauz nezaboravno dug... Nakon nastupa brzo se vratio meni i donio mi omot sa zahvalom Ukrajinskog ansambla Verhovyna, čiji su Dunai Ukrainian Dance School, koji su i nastupili u Zagrebu, sastavni dio, zastavicom Kanade, dvije grafike Valeria Sjemenka “Oksana” i “Hopak” ograničene edicije i potvrdom o ograničenoj ediciji i CD izdan povodom proslave 50 godina osnutka ansambla Verhovyna. Zatim smo se fotografirali za uspomenu. Sve nezaboravno i neponovljivo!

Tekst: Marusja Jurista

Tehnička obrada: Irena Nagy Jurista

Mina Petra Petričec i Zahar Grinišin

58. MEĐUNARODNA SMOTRA FOLKLORA U ZAGREBU

Dunai Ukrainian Dancers

Međunarodna smotra folklora Zagreb je najuglednija manifestacija folklornog amaterizma u Republici Hrvatskoj. Održava se u Zagrebu od 1966. godine.

Od 17. do 21. srpnja 2024. g. održana je ovogodišnja 58. Međunarodna smotra folklora Zagreb, a na trgovima i pozornicama u središtu Zagreba mnogobrojni izvođači predstavili su kulturnu baštinu svojih krajeva narodnim nošnjama, pjesmom, plesom i narodnim običajima.

Ukrajinsku nacionalnu manjinu ove godine predstavili su Sopilka Ukrainian Dance School iz Winnipega (Kanada) i Dunai Ukrainian Dancers iz Edmontona (Kanada). U sklopu manifestacije 24. lipnja 2024. održalo se i otvorenje izložbe „Vrijeme nade“ te radionice slamarske tehnike - izrade predmeta i slika od slame u organizaciji Ukrajinske zajednice Grada Zagreba i Narodnog sveučilišta Dubrava pod vodstvom posebne gošće iz Ukrajine Marije Kravčuk, stručnjakinje u tom području.

18. srpnja 2024. u Sv. Nedjelji u sklopu koncerta, gledateljima se predstavila Sopilka Ukrainian Dance School iz Winnipega.

20. srpnja 2024. zbog loših vremenskih uvjeta, koncert koji se trebao održati na glavnom zagrebačkom trgu, Trgu bana

Josipa Jelačića, premješten je u dvoranu Kulturnog centra Travno i na njemu se publici predstavila Sopilka Ukrainian Dance School iz Winnipega (Kanada).

21. srpnja 2024. bio je iznimno bogat kulturno-umjetnički dan. Na pozornici na zagrebačkom Trgu Nikole Šubića Zrinskog, popularnom Zrinjercu, nakon kratkog predstavljanja Dunai Ukrainian Dancers iz Edmontona (Kanada), uslijedio je mini etno koncert ukrajinskih pjesama AnneDel i ansambla Tory, članova Ukrajinske zajednice Grada Zagreba. Na zamolbu umjetnice AnneDel prilikom koncerta postavljena je i škrinjica za dobrovoljne priloge u koju su gledatelji mogli dati svoj prilog povratku mira u Ukrajinu. Istoga dana na velikoj pozornici na Trgu bana Josipa Jelačića, pred mnoštvom publike, na završnom koncertu 58. Međunarodne smotre folklora Zagreb, Dunai Ukrainian Dancers iz Edmontona (Kanada) otplesali su nadaleko poznati ukrajinski Hopak, oduševivši i osvojivši srca svih prisutnih gledatelja.

Ovim putem moramo se zahvaliti gđi Marusji Jurista i g. Zaharu Hrynyšynu koji su u nedjelju 21. srpnja 2024. g. organizirali razgled grada i druženje za goste iz Kanade.

Irena Nagy Jurista

AnnaDel

BLAGDAN PREOBRAŽENJA GOSPODINOVA U SLAVONSKOM BRODU

Utorak, 6. kolovoza 2024. godine u grkokatoličkoj župi Uzvišenja Svetog Križa u Slavonskom Brodu na blagdan Preobraženja Gospodinova, koji na poseban način svjedoči istinu o Kristu kao Božjem Sinu, onom koji nam je po trenucima svoga preobraženja na brdu Taboru otkrio djelić nebeske slave, i za koju se nadamo da ćemo je i mi jednom uživati, održana je liturgija sa tradicionalnom posvetom voća (plodova zemlje). Događaj preobraženja zbio se na brdu. Isus se s trojicom povlaštenih učenika povukao u osamu. I tu se molio. U svim važnim trenucima svoga života Isus moli.

Evandelisti govore da je Isus često i cijelu noć molio. Molitva je otvaranje srca tajni nevidljive Božje prisutnosti. To je razgovor s Bogom. To je uzdignuće duše k Bogu. Zato se u molitvi događaju divne stvari. Molitva nas preporuča, osposobljava nas za novo viđenje stvarnosti, hrani našu nadu. Dok se Isus molio, izgled mu se lica izmijenio, a odjeća sjajem zablistala. To je preobraženje!

Kao blagdan, Preobraženje se najprije počinje slaviti na Istoku, i to od 5. ili 6. stoljeća, dok se u Zapadnoj Crkvi uvodi u 10. stoljeću, ali ga je kao onaj blagdan koji vrijedi za cijelu Crkvu uveo tek papa Kalist III. 1457. i to kao zahvalu za pobjedu nad Turcima, koju je ostvarila kršćanska vojska pod zapovjedništvom Janka Hunjadija i sv. Ivana Kapistrana 22. srpnja 1456. Vijest o toj pobjedi u Rim je stigla 6. kolovoza, te je stoga taj datum i određen za slavlje blagdana. Kao molbu Bogu za dobar ishod te bitke, isti je papa odredio da u podne zvone crkvena zvona, te da narod u to vrijeme moli molitvu Anđeo Gospodnji, a poslije je to ostalo kao zahvala i protegnulo se sve do današnjih dana. Postoji vjerovanje da se na ovaj blagdan cijela priroda preobražava te se ovaj blagdan veže i za promjenu godišnjih doba.

Nikola Zastržni

SVEČANO PROSLAVLJEN BLAGDAN UZNESENJA PRESVETE BOGORODICE NA NEBO

U grkokatoličkoj župi u Gornjim Andrijevcima 15. kolovoza 2024. godine, na blagdan Uznesenja Presvete Bogorodice na nebo, Božanskom liturgijom sv. Ivana Zlatoustog pred mnogobrojnim vjernicima oba katolička obreda svečano je obilježen i proslavljen sam blagdan i župni god – kirvaj u ovoj marijanskoj župi. Svečanu liturgiju predvodio je u župnoj crkvi o. Nikola Stupjak, dekan slavonski i župnik župe Bezgrešnog začeca presvete Bogorodice u Lipovljanima. Uz oltar su suslužili župnik župe Uzvišenja časnoga Križa u Slavonskom Brodu o. Aleksandar Hmilj, o. Orel Zakaljuk, župnik župe Preobraženja Gospodnjeg u Prnjavoru (BiH) te o. Andrej Prihoda župnik župe Rođenja Presvete Bogorodice u Devetini (BiH) koji je vjernicima uputio i prigodnu te veoma nadahnutu blagdansku propovijed. Govoreći o otajstvu slavljenja svetkovine Uznesenja, odnosno Uspenja Blažene Djevice Marije dušom i tijelom na Nebo, propovjed-

nik o. Andrej Prihoda je naglasio kako nam Marija i danas poručuje da želi naše iskrene molitve i pokajanje pred Njezinim Sinom i spasiteljem našim... a istakao je i činjenicu da se Bogorodica javljala apostolima, djeci i starcima stoljećima i da to čini do dana današnjeg. „Ona je s nama,“ rekao je, „ne ostavlja nas u otajstvu svoga Uznesenja na Nebo. Stoga, prinesimo svoju ljubav Majci Božjoj i zahvalimo Sinu Božjemu i Bog našem...“ poručio je uz ostalo o. Andrej i time završio svoju nadahnutu propovijed.

Sveta liturgija je nastavljena pjevanom molitvom, prikazanjem darova, euharistijskom službom i pričešću pod obje prilike (kruha i vina), a završena obredom merovanja – pomazanjem svetim uljem i podjelom posvećenog beskvasnoga kruha. Marijanske pjesme tijekom blagdanske liturgije predvodili su domaći vjernici uz pripomoć svih nazočnih hodočasnika iz okolnih sela i gradova. Proslava blagdana i župnoga goda je nastavljena u zajedništvu, blagovanju hrane i pića koje su pripremili vrijedni mladi župljani te druženjem na ručku u Društvenom domu u Gornjim Andrijevcima na kojemu je bio i načelnik općine Sibinj gospodin Josip Pavić, mnogi rimokatolički i grkokatolički svećenici i đakoni koji su se pridružili nakon liturgije u Župnoj crkvi Uznesenja presvete Bogorodice na nebo u Šumeću pa je u Društvenom domu u Gornjim Andrijevcima i oko njega bilo uistinu bratsko ozračje i druženje uz slavonsku, tamburašku glazbu i pjesme.

Nikola Zastržni

Crteži polaznika Ljetne škole 2024.

U okviru Ljetne škole ukrajinskog jezika i kulture 2024. održano je likovno natjecanje pod sloganima „S Ukrajinom u srcu“ i „Ukrajina i Hrvatska – prijatelji“. Rad svakog učenika je mala priča ispisana bojama i osjećajima.

LJETNA ŠKOLA 2024.